

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCXLIX. ad annum DCLXXVI.

Parisiis, 1644

Secretarivs V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15300

ANNO
CHRISTI
649.

nodus scripsit, in peremptionem Eutychetis dementiæ huiusmodi dictionem positam fuisse, vtpote magni illius Petri fidei consonantem, & communem quamdam columnam aduersus praua dogmata existentem, eam competenter ad confirmationem rectorum dogmatum coaptauit. Hanc ergo illius doctoris vocem, imprudenter vnâ Domini significare dixerunt operationem, neque sanctos in hoc reueriti patres, neque vecordes hæreticos erubescerent: quoniam profecto vtpote duas vnius eiusdemque Christi operationes definientem in vniione inconfusa & indiuisa, aliqui defensores eiusdem pie, alii autem impie accusatores extiterunt, quod nec ipsi auctores nouitatis ignorauerunt. Studuerunt autem per hoc tam sanctam Calchedonensem Synodum respuere, calumniari autem & beatum Leonem, propter (vt dictum est) abundantem eis pro temeritate impudentiam. Sed quoniam & æqualem per propria scripta irrogauerunt contra alios quoque patres calumniam, profecto quæ illi impie sapiunt, dicentes & omnes sanctos patres sapere, oportet præsentem quidem secretarium in his nobis definiri, id est, quæ per sanctas quinque Synodos sufficienter nobis expressa sunt: in subsequenti autem aliorum quoque sanctorum patrum, sicut nobis deliberatum est, sacratissimos proferre codices, quatenus per eorum beatam lectionem contra eos falsas accusationes aduersariorum regulariter ac synodaliter arguamus, videlicet pro stabilitate piæ & salutiferæ prædicationis eorum.

SECRETARIVS V.

In nomine Domini Dei saluatoris nostri Iesu Christi, imperii domini Constantini piissimi Augusti anno nono, sub die pridie Calendas Nouembris, indictione octaua.

PRÆSIDENTE sancto ac beatissimo Martino papa sanctæ sedis apostolicæ vrbis Romæ, propositis sacrosanctis & venerabilibus euangeliis in ecclesia Domini Dei & saluatoris nostri Iesu Christi, quæ vocatur Constantiana, residentibus etiam viris venerabilibus, pariterque cum eo audientibus:

Concil. Tom. 15.

Cc ij

Maximo sanctissimo Aquileiensi episcopo.	Ioanne Tarentino episcopo.
Deusdedit sanctissimo Caralita- no episcopo.	Iubentino Stabienſi episcopo.
Mauro Cæſenate episcopo, & Deusdedit presbytero, agenti- bus locum Mauri sanctissimi e- piscopi Rauennatis ecclesie.	Rufino Sipontino episcopo.
Martiano Mebiensi episcopo.	Mauro Senate episcopo.
Sergio Tempſanenſi episcopo.	Læto Lucano episcopo.
Barbato Sutrino episcopo.	Adeodato Amerino episcopo.
Reparato Manturianeſi episcopo.	Theodoro Roſellano episcopo.
Calumnioſo Aleſino episcopo.	Gaudioſo Capuano episcopo.
Epiphanio Albanenſi episcopo.	Andrea Hydruntenſi episcopo.
Peregrino Meſanenſi episcopo.	Bonito Ferentinate episcopo.
Benedicto Aiaceno episcopo.	Iuſto Tauromenitano episc.
Romano Cerellitano episcopo.	Mauro Senogallienſi episcopo.
Iuliano Hortano episcopo.	Felice Panormitano episcopo.
Crescente Lucrenſi episcopo.	Mauroſo Anconitano episcopo.
Papinio Vibonenſi episcopo.	Laurentio Tudertino episcopo.
Felice Agrigentino episcopo.	Bono Ficuculenſi episcopo.
Maximo Piſaurenſi episcopo.	Ioanne Carinenſi episcopo.
Marcellino Cluſino episcopo.	Fortunato Auximate episcopo.
Luciano Leontinenſi episcopo.	Albino Signenſi episcopo.
Geminiano Volaterrano episc.	Thomate Lunenſi episcopo.
Mariniano Populonienſi episc.	Augustino Squillacino episcopo.
Viatore Hortonenſi episcopo.	Bonito Ferentipolimartio episc.
Bonito Formiano episcopo.	Ioanne Rhegitano episcopo.
Luminoso Tiferneſi tiberinorū ep.	Maximo Trocalitano episcopo.
Maioriano Præneſtino episcopo.	Barbato Cumano episcopo.
Potentino Belliternenſi episcopo.	Pafchale Blandano episcopo.
Germano Numanenſi episcopo.	Felice Terracinenſi episcopo.
Mauro Tuſcanenſi episcopo.	Luminoso Marſorum episcopo.
Laurentio Peruſino episcopo.	Oportuno Anagnino episcopo.
Adeodato Spolertano episcopo.	Glorioſo Camerino episcopo.
Caroſo Faralitano episcopo.	Firmino Blerano episcopo.
Ioanne Pæſtano episcopo.	Decorato Tiburtino episcopo.
Gaudioſo Reatino episcopo.	Iobiano Firmano episcopo.
Scholasticio Fanenſi episcopo.	Amabile Hortenſi episcopo.
Laurentio Taurianenſi episcopo.	Anaſtaſio Narnienſi episcopo.
Elia Lilybætano episcopo.	Albino Portuenſi episcopo.
Ioanne Trapeiſano episcopo.	Theodoro Tyndaritano episc.
Aquilino Aſiſinate episcopo.	Palumbo Fundano episcopo.
Luminoso Salernitano episcopo.	Sapientio Numẽtano episcopo.
Eufebio Atellano episcopo.	Theodoſio Contronenſi episc.
Sabbatio Buxento episcopo.	Maximo Meſinate episcopo.
Martino Centumcellenſi episc.	Gratioſo Nepesino episcopo.
	Stephano Popilienſi episcopo.
	Leontio Neapolitano episcopo.
	Callioniſto Adrianenſi episcopo.
	Pafchale Thermitano episcopo.
	Ioanne Vicoſabinato episcopo.

ANNO CHRISTI 649.

Opörtuno Pisano episcopo.	Boethio Cornensi episcopo.
Potentino Polensi episcopo.	Stephano Dorensi episcopo.
Donato Marianensi episcopo.	Valentino Turritano episcopo.
Leontio Fauentinate episcopo.	Ioanne Gabopolitano episcopo.
Bonoso Alerino episcopo.	Luminoso Bonensi episcopo, &
Donato Sassinate episcopo.	Victoriano Vzalensi episcopo.
Peregrino Liparitano episcopo.	Crescentio Libyensi episcopo.
Ioanne Vnnogoritano episcopo.	

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Protestatur nobis beatus Apostolus, dicens: *Si quis certat, non coronatur, nisi legitime certauerit.* & iterum Dominus ait: *Qui autem perseuerauerit usque in finem, hic saluus erit.* Videlicet certaminibus sacris propositis nobis pro defensione catholicæ ecclesiæ, magnaue salute ex hoc sperata ab omnium bonorum datore Deo, non deficiant manus nostræ, dilectissimi fratres, per occasionem cuiuslibet deficiæ dissolutæ: sed fortes efficiamur per gratiam Domini, atque virtutem potentia eius: quoniam perfecit pedes nostros tamquam ceruorum, & super excelsa firmiter statuit intellectus summæ eius humanitatis propter nostram salutem, maxime tantam habentes impositam sanctorum testium nubem. *Deponentes igitur omne pondus, & circumstantem aduersariorum nouitatem, per patientiam curramus, aspicientes in auctorem fidei & consummatorem Iesum,* qui in proposito nobis propter eum negotio, spiritum suæ veritatis condonet, loquentem in nobis, atque perhibentem magnalia fidei per doctrinam sanctorum patrum, quos aduersarii calumniati sunt in scripto, dicentes illa eos prædicare, quæ ipsi per nouitatem prædicauerunt. Pro qua re sacros codices eorum deduci præcipimus, imo magis veneranda testimonia, quæ a nobis de ipsis codicibus pro testimonio Christi Dei electa sunt: quod utique, sicut nostis, auxiliante Deo in anteriore cognitione peragendum promisimus, ad redarguendum hæreticos, in defensione prædictorum sanctorum ac probabilium patrum.

Leontius reuerendissimus episcopus Neapolitanæ ecclesiæ dixit:

Si placet beatitudini vestræ, ante exhibitionem patrum testimoniorum, de actibus sancti quinti Concilii

illa pars nobismet relegatur, vbi synodaliter promulgauit, omnes sanctorum patrum sermones & dogmata ab omnibus suscipi Christianis & confiteri, & contradicentes his aut negantes quæ ab eis prædicata sunt, condemnationi submit: quatenus ex hoc aduersarii veraciter cognoscant contra semetipsos Synodales superinducentes definitiones. Si quis abnegauerit paternarum traditionum statuta: quam abnegationem irrationabiliter amplexi sunt propter suam temerariam nouitatem.

ANNO
CHRISTI
649.

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Secundum ea quæ poscuntur a Leontio dilectissimo fratre nostro, gesta venerandi quinti Concilii nobismet producantur, & parseius, de qua superius rationabiliter memorare dinoscitur sanctorum catholicæ ecclesiæ patrum, ad plenam reprehensionem eorum qui pias doctrinas refutare nituntur, lectioni pandatur.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Codicem, quem iussistis, venerandi quinti Concilii afferens de venerabili scrinio, præ manibus habeo: quid præcipitis?

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Suscipiatur, & competenter prædictus locus relegatur, id est, sanctorum patrum definitio, per quam promulgant cunctos orthodoxos omnia suscipere & confiteri, quæ ab ipsis pie prædicata sunt.

Et accipiens Anastasius notarius regionarius apostolicæ sedis, relegit continentem ita:

Sententia
v. Synodi.

His ita se habentibus, manifestum facimus, quoniam omnia quæ a prædictis sanctis quatuor Synodis, sicut dictum est, de orthodoxa fide promulgata sunt, & de ecclesiastica stabilitate terminata, & seruauimus & seruamus. Licet enim diuersis temporibus contra emergentes hæreticos denominata quatuor Concilia facta sunt, vnã eandemque confessionem rectæ fidei conseruauerunt &

ANNO
CHRISTI
649.

prædicauerunt. Et propterea omnia quæ consonant his, quæ ab antefatis quatuor Synodis pro recta fide definita sunt, suscipimus: Omnia autem quæ non consonant his, quæ definita sunt ab eisdem sanctis quatuor Conciliis, aut vno de eis, & in defensionem hæreticorum vel impietatis ipsorum conscripta sunt, vt extranea iudicantes pietatis dogmatibus, condemnamus & anathematizamus. Super his autem in omnibus sequimur sanctos patres doctoresque ecclesiæ Athanasium, Hilarium, Basilium, Gregorium theologum, & Gregorium Nyssanensem, Ambrosium, Augustinum, Theophilum, Ioannem Constantinopolitanum, Cyrillum, Leonem, Proclum, & suscipimus omnia quæ ab eis pro recta fide & in condemnationem hæreticorum exposita sunt. Suscipimus autem & alios sanctos & orthodoxos patres, qui in sancta Dei ecclesia rectam fidem irreprehensibiliter vsque ad finem prædicauerunt. Hac itaque recta confessione in sancta Dei catholica & apostolica ecclesia conseruata ac prædicata, si quis se de eius communionem separauerit, contrariâ sapiens, alienum seipsum rectæ fidei ostendens, & hæreticis connumerans, merito a sancta Dei ecclesia condemnatur & anathematizatur.

Patres ca-
tholici.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ
catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:*

Manifestatur nobis ex his quæ relecta sunt siue definita a sancto V. Concilio, condemnatum esse & alienum sanctæ Dei ecclesiæ vnumquemque, qui non susceperit verbo & mente omnes sanctas Synodos & venerabiles patres, cunctaque quæ ab eis pro orthodoxa fide exposita sunt in destructionem omnium hæresum. Iam ad nostram cognitionem splendidissima verba eorum, omnique suscipienti salutifera deducantur.

Theophylactus primicerius notariorum S. sedis apostolicæ dixit:

Secundum iussionem beatitudinis vestræ, deflorata a nobis sanctorum patrum testimonia deferens, præ manibus gero: quid præcipitis?

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ
catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:*

Suscepta patrum venerabilium testimonia lectioni pandantur.

*Et accipiens Exuperius notarius regionarius apostolicæ
sedis, relegit in his.*

Ambrosius. Beati Ambrosii episcopi Mediolanensis de sermone primo, ad Gratianum imperatorem directo:

Ephes. 5. Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis. Si ergo traditus est a patre, & ipse se tradidit, apparet unam esse patris & filii voluntatem.

Lib. 2. c. 4. Eiusdem de sermone secundo ad eum misso:

Æqualis ergo in Dei forma, minor autem idem in assumptione carnis, & hominis passione. Quali igitur modo ad eum potest minor esse, & æqualis natura? Quomodo autem si minor est, eadem similiter facit? & quomodo eadem operatio diuersæ substantiæ est? Numquid ita potest minor, sicut & maior, operari? aut potest vna operatio esse, vbi diuersa essentia?

Lib. 2. cap. 3. Item eiusdem de eodem sermone:

Cur, inquit, dixerit, Si possibile est: interim voluntatis liberæ Dominum fuisse doceamus. In tantum excessivis impietatis, vt negetis quod filius Dei liberæ voluntatis sit. Et certe soletis etiam sancto spiritui derogare, & negare non potestis. Scriptum est enim: *Spiritus vbi vult, aspirat.* Vbi vult, inquit, non vbi iubetur. Ergo si spiritus vbi vult, aspirat, filius quod vult, non agit? Et certe idem Dei filius in euangelio suo dicit, vbi velit spirandi suppeteri spiritui facultatem. Numquid ergo superiorem fatetur, quia illi licet, quod sibi non licet? Apostolus quoque dicit:

Ioan. 3. *Quia omnia operatur vnus atque idem spiritus, diuidens singulis prout vult.* Inquit autem, Prout vult, hoc est, pro liberæ voluntatis arbitrio, non pro necessitatis obsequio. Et diuidit spiritus non mediocria, sed quæ Deus consuevit operari, gratiam curationum, & operationem virtutum: Ergo diuidit spiritus prout vult: filius autem Dei non liberat quem vult?

Item subter:

Quid

ANNO
CHRISTI
649.

Quid est tamen quod pater velit, & filius nolit? *Pater Ibidem.*
quos vult viuificat, & filius quos vult viuificat, sicut scriptum
 est. Dic nunc quos viuificauerit filius, & pater viuificare *Ioan. 5.*
 noluit. Cum autem filius quos velit viuificet, & operatio
 vna est.

Eiusdem de eodem sermone:

Quam voluntatem habet pater, eandem habet & filius.
 Pater quos vult viuificat, & filius quos vult viuificat, sicut
 scriptum est. Vna ergo voluntas est, vbi vna operatio. In
 Deo enim voluntatis series, operationis effectus est.

Eiusdem de sermone tertio ad eundem Gratianum:

Ergo si vnus voluntatis & operationis est cum Patre &
 Filio Spiritus sanctus, vnus est essentia, quoniam per sua
 opera creator ostenditur.

Eiusdem de eodem sermone:

Dum quando per eandem operationem & deitatem
 vnitas verissima, hoc quod maius identitas, sicuti a Græ-
 cis ostenditur, dicit. Hoc enim ipsum significat, quoniam
 habet hoc ipsum Pater & Filius & Spiritus sanctus.

Eiusdem de eodem sermone:

Ergo vna voluntas est, vbi vna operatio. In Deo enim
 voluntatis series, operationis effectus est.

Sancti Augustini episcopi Hipponeregienensis ex inter-
 pretatione euangelii secundum Ioannem in homilia vice-
 sima secunda: *Augusti-
nus.*

Faciamus, inquit, voluntatem patris, voluntatem
 Christi, voluntatem Spiritus sancti; quia trinitatis huius
 vna voluntas, vna potestas, vna maiestas est.

Sancti Basilii episcopi Casareensis prouinciæ Cappado- *Basilius.*
 cia, de **syllogisco* contra Eunomium facto ait:

** forte
syllogi-
simo*

Quorum vna atque eadem operatio, horum & vna
 essentia.

Eiusdem de primo sermone contra Eunomium:

Quomodo differentia substantiæ, vbi identitas opera-
 tionis cognoscitur? Immutatis namque substantiis, im-
 mutatas oportet esse & operationes.

Eiusdem de eodem sermone:

Quomodo non eiusdem substantiæ spiritus Patris &
 Filii, qui eiusdem operationis est?

Eiusdem de eodem sermone:

Concil. Tom. 15.

Dd

Quomodo diuersitas essentia in trinitate, vbi identitas operationis reperitur?

ANNO
CHRISTI
649.

Eiusdem de sermone facto ad Amphiloichium de sancto Spiritu:

Quorum autem æqualis est virtus, vtique æqualis & operatio.

Eiusdem ex interpretatione primi psalmi:

Quorum autem vna natura est, horum eadem sunt operationes.

Gregorius
Nyssenus.

Sancti Gregorii episcopi Nyssanensis ex epistola ad Eustathium facta de sancta trinitate:

Siue vnã operationem intelligamus Patris & Filii & Spiritus sancti, in nullo discrepantem aut immutantem quidquam, necesse est identitati operationis hoc, quod vnitum est, naturæ cognoscere.

Eiusdem ex eadem epistola:

Ergo operationis identitas in Patre & Filio & Spiritu sancto luculentius ostendit similitudinem naturæ.

Eiusdem ex eadem epistola:

Operantis ergo naturam per contemplationem operationum intelligere possumus.

Eiusdem ex eadem epistola:

Communio autem naturæ luculentius demonstrata est per identitatem operationum consistens.

Eiusdem ex epistola ad Ablaium de sancta trinitate:

Sed Deus quidem pater, Deus autem filius, Deus vero Spiritus sanctus. Vnus autem in eadem prædicatione Deus est, pro eo quod neque naturæ, neque operationis differentia quælibet videtur in deitate.

Eiusdem de sermone, vbi exponit, Pater noster:

Ergo, si operatio & virtus & vna est, quomodo potest alienatio naturæ intelligi, in quibus nullam secundum virtutem & operationem differentiam reperimus?

Cyillus.

Sancti Cyrilli episcopi Alexandrini ex interpretatione facta in euangelium secundum Ioannem:

Operabuntur enim similiter quæque eandem sibi sortita sunt naturam. Quibus autem essentia ratio dissimilis, his erit in omnibus operationis ratio dissimilis.

Eiusdem ex eadem interpretatione:

Est namque, vt arbitror, omnibus clarum & certum,

ANNO
CHRISTI
649.

quia incomprehensibilia omnino sunt propria deitatis creatæ naturæ, & quæque eiusdem sunt deitatis naturaliter, non erunt aliquando in alia qualibet creatura secundum æqualem & similem modum.

Eiusdem de eodem sermone:

Quod si potest omnino aliquid iuxta sensum illorum de his quæ deitatis sunt propria, inesse cuiquam, qui non est ex ipsa essentialiter, & ita existat sicuti & ipsa, quid iam impediatur, dic mihi, & omnia Deo decibilia accedere, & in his qui non sunt naturaliter dii? quoniam semel vno sine impedimento accedente, locum habebunt & cetera. & quid euenit omnia confusa sunt nobis, aut non ex hoc quæ sursum sunt, cedunt in imis, & ima ad superiorem locum ascendunt.

Eiusdem de eodem libro:

Perpendat autem iterum amator scientiæ, quoniam dicens saluator ex operibus suis approbari posse qui naturaliter Deus est, manifeste docet, quia non est possibile indissimiliter cuiquam Deo dignam operationem & virtutem esse, nisi & in hoc naturaliter existat Deus. Ioan. 10.

Eiusdem de Thesauris.

Quæ eandem habent operationem, & eisdem naturalibus virtutibus vtuntur, necesse est per omnia eiusdem esse substantiæ. Nihil enim de his quæ creata sunt, ad ea quæ alterius generis vel substantiæ sunt, easdem habebit indissimiliter virtutes & operationes.

Eiusdem de eodem libro:

Quoniam ea quæ eiusdem sunt operationis, & eiusdem essentiæ confitentur.

Eiusdem de eodem libro:

Si ea quæ eiusdem indissimiliter operationis sunt, & eiusdem essentiæ confitentur: est autem eiusdem operationis cum Patre Filius, omnia quanta facit & ipse, similiter faciens: sine dubio erit & eiusdem essentiæ ab eo quod & eiusdem operationis.

Eiusdem de eodem libro:

Quæ alterius generis & alterius naturæ sunt, eandem operationem habere nullus sapientum dabit. Nec enim aqua & ignis vnum, aliquid & hoc ipsum operabitur: sed sicut distantem habent essentiæ & æqualitatis ra-

tionem, ita & diuerfam dabunt operationem.

Eiusdem de eodem libro:

In quibus enim operatio & virtus indiffimiliter vna est, in his necesse est & societatem naturæ saluari.

Eiusdem de eodem libro:

Solent enim quæ eandem operationem habent, eiusdem esse essentiæ; & in his quod alterius est naturæ, incredulum est.

Eiusdem de eodem libro:

Si enim humilitatem carnis inspicientes, non creditis, ait, in me, sed vtique operum *maiestatis digna & rationalis extitit, vt possit vobis suadere, quoniam Deus sum ex Deo procedens. Qui enim operibus æqualis est patri, quomodo erit sequens eius secundum naturam? & qui eandem operationem & virtutem similiter illi possidet, quomodo erit secundum eum alterius naturæ?

Eiusdem de eodem libro:

Nec enim vnam esse naturalem operationem dabimus Deo & creaturæ, vt neque creaturam in diuinam referamus substantiam, neque quod præcipuum est diuinæ naturæ, ad dignum locum nascentium deponamus.

Eiusdem de eodem libro:

Qui etenim vnam habet operationem, vnam eandemque, qualiter fuerit, habebit rationem.

Eiusdem de sermonibus dialogicis, vel cogitationibus ad Hermen factis:

Quod eandem naturam habet secundum operationem & indiffimiliter æquale est, non habebit ex parte quidquam de qua creata sunt: sed vbi substantiæ in quibuslibet diuersa ratio extitit, ibi conueniens erit in operationibus dissimilitudinem esse.

Basilius.

Sancti Basilii episcopi Cæsareæ Cappadociæ de naturalibus voluntatibus, ex verbo de sancto Spiritu capite octauo. *Qui videt me, videt & patrem.* Non figuram, neque formam. Munda est enim compositionis diuina natura, sed bonum voluntatis, quod concurrens substantiæ, simile & æquale: magis autem hoc ipsum in Patre & Filio videtur.

Ioan. 14.

Gregorius
Nazianzenus.
Ioh. 5.

Sancti Gregorii theologi de sermone in filio secundo: Vt sit tale quod colligitur: *Non vt faciam voluntatem*

ANNO
CHRISTI
649.

meam; nec enim mea separata est a tua; sed communem meam & tuam: & quorum sicut vna est deitas, ita & voluntas.

Sancti Gregorii episcopi Nyssanensis de sermone contra Apollinarem facto: Ergo filii & patris voluntates diuisæ sunt? Et quomodo erit communis in vtroque voluntas? Quomodo autem identitas naturæ per differentiam voluntatum innotescatur? Necessè est enim per omnia concurrentem esse naturæ voluntatem.

Gregor.
Nyssenus.

Eiusdem de eodem sermone.

Si igitur diuersus in patre & filio fructus voluntatis reperitur, necessè est diuersam vtrorumque naturam confiteri.

Eiusdem contra Eunomium in sermone secundo:

Vnam voluntatem esse Patris & Filii & Spiritus sancti, naturæ communio protestatur. Ergo si hoc vult sanctus Spiritus quod placet Filio, communio voluntatis apertissime ostendit vnitatis substantiam.

Sancti Amphilochii episcopi Iconiensis in eo, quod dictum est: Ex se filium nihil facere posse: Quomodo potest mea & patris operatio discerni, vbi voluntas, & verbum, & scientia, & sapientia, & natura, & deitas vna est?

Amphilo-
chius.

Eiusdem de eodem sermone:

Sicut enim pater suscitatur mortuos & viuificat, concurrentem habens voluntati virtutem: ita non exequens ministerium suscito mortuos, sed eadem virtute, auctoritate, potestate, voluntate.

Ioan. 5.

Sancti Cyrilli Alexandrini ex interpretatione euangelii secundum Matthæum lib. 12. Dum autem vna & consubstantialis sancta trinitas & vna deitas in ipsa intelligitur, quomodo non erit eadem voluntas Patris, & Filii, & sancti Spiritus?

Cyrillus.

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundum Ioannem lib. 9. Sicut enim consubstantialis est, ita & eiusdem voluntatis suo genitori. Vnius enim substantiæ vna videlicet & voluntas.

Eiusdem de sermone facto ad Hermen secundo:

Nos autem rectitudinis rationes sequentes, dicimus quoniam superfluum est & indoctum, absque voluntate

& voluntarie genitorem esse suspicari patrem, sed magis naturaliter & substantialiter. Est enim non sine voluntate, quæ est naturaliter concurrentem habens naturæ voluntatem esse quæ est.

ANNO
CHRISTI
649.

De naturalibus Christi Dei nostri voluntatibus.

Hippolyt. Sancti Hippolyti martyris de sermone theologiæ, id est, deitatis: Velle habet Deus: non enim non velle; quoniam hoc vertibilis est & eligentis: sed sempiternam voluntatem Dei sequuntur quæ fiunt, cui & facta manent saluata.

Ambrosius. Sancti Ambrosii de sermone secundo ad Gratianum: Sed alia voluntas hominis, & alia voluntas Dei. Denique vt scias vitam in voluntate hominis esse, quoniam mortem timemus: passionem autem in voluntate diuina, vt pateretur pro nobis: cum Petrus vellet Dominum a passione reuocare, Dominus ait: *Non scapis quæ Dei sunt, sed*

Matth. 16. *quæ sunt hominum.* Suscepit ergo voluntatem meam, suscepit tristitiam meam. Confidenter tristitiam nomino, quia crucem prædico. Mea est voluntas, quam suam dixit, quia vt homo suscepit tristitiam meam, vt homo

Matth. 26. locutus est; & ideo ait: *Non sicut ego volo, sed sicut tu vis.* Mea est tristitia, quam meo suscepit affectu.

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundum **Luc. 22.** *Lucam: Tristis, inquit, est anima mea vsque ad mortem.* Non propter mortem tristis est Dominus, quia eum conditio corporalis affectus, non formido mortis offendit. Nam qui corpus suscepit, omnia debuit subire corporis, vt esuriret, sitiret, angeretur, contristaretur. Diuinitas autem commutari per hos nescit affectus.

Eiusdem de eodem sermone:

Minus enim, inquit, contulerat mihi, nisi meum suscepit affectum. Ergo pro me doluit, qui pro se non habuit quod doleret: & sequestrata delectatione diuinitatis æternæ, tædio meæ infirmitatis afficitur. Suscepit enim tristitiam meam, vt mihi suam lætitiã largiretur: & vestigiis nostris descendit vsque ad mortis ærumnam, vt nos suis vestigiis reuocaret ad vitam.

Eiusdem de eodem verbo:

Isa. 53. Ita enim legimus, inquit, quia peccata nostra portat,

ANNO
CHRISTI
649.

& pro nobis dolet. Doles ergo Domine non tua, sed mea vulnera, non tuam mortem, sed nostram infirmitatem: & nos aestimauimus te esse in doloribus, cum tu non pro te, sed pro me doleres. Infirmatus enim es, sed propter peccata nostra: non quia tibi illa infirmitas erat ex Patre assumpta, sed pro me suscepta.

Eiusdem de sermone fidei secundo.

Vt homo ergo dubitat, vt homo turbatur: non turbatur vt virtus, non turbatur eius diuinitas, sed turbatur anima, turbatur secundum humanæ fragilitatis assumptionem: & ideo qui suscepit animam, suscepit & animæ passiones. Non enim secundum quod Deus erat, aut turbari aut mori posset. Denique inquit, *Deus Deus meus, quare me dereliquisti?* Vt homo ergo loquitur, meos circumferens metus, quod in periculis positi, a Deo desereri nos putamus: vt homo turbatur, vt homo flet, vt homo crucifigitur.

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundū Lucam.

Et quando dicit, *Non mea, sed tua voluntas fiat*, quasi ex homine protulit: tuam, ad voluntatem Patris. Voluntas enim hominis ad tempus est, Dei autem æterna. Ergo non alia voluntas Patris, vbi vna deitas.

Sancti Augustini ex interpretatione nonagesimi tertii psalmi.

Christus Deus noster dicit: *Pater, si fieri potest, transeat hic calix*: sed tristitiam sic assumpsit, quomodo carnem. Nolite enim putare, quia hoc dicimus, non fuisse tristem Dominum. Si enim dixerimus, quia non erat tristis, cum euangelium dicat: *Tristis est anima mea usque ad mortem*: ergo & quando dicit, Dormiuit Iesus, non dormiuit Iesus: & quando euangelium dicit, Manducauit, non manducauit Iesus: subrepat vermiculus putredinis, & nihil sanum relinquit, vt dicatur, quia & corpus non erat verum, & carnem veram non habuit. Quidquid ergo de illo scriptum est, fratres, factum est, verum est. Ergo tristis fuit? Tristis prorsus, sed voluntate suscipiens tristitiam, quomodo voluntate suscipiens carnem.

Eiusdem de sermone quartodecimo Ciuitatis Dei:

Non ex carne tantum afficitur anima, vt cupiat, metuat, lætetur, aurescat: verum etiam ex seipsa his potest

motibus agitari. Interest autem, qualis sit voluntas hominis: quia si peruersa, & peruersos habebit hos motus: si autem recta est, non solum inculpabiles, verum etiam laudabiles erunt. Voluntas quippe in omnibus, imo omnes nihil aliud quam volentes sunt. Nam quid est cupiditas & lætitia, nisi voluntas in eorum consensione quæ volumus? & quid est metus atque tristitia, nisi voluntas in dissensione ab his quæ nolumus? Sed cum consentimus eis quæ volumus, cupiditas: cum autem consentimus fruendo his quæ volumus, lætitia vocatur. Itemque cum dissentimus ab eo, quod * accedere nolumus, talis voluntas metus est: cum autem dissentimus ab eo, quod nolentibus accidit, talis voluntas tristitia est. Et omnino pro varietate rerum quæ appetuntur atque fugiuntur, sicut allicitur vel offenditur voluntas hominis, ita in hos vel illos affectus mutatur & partitur.

Cupiditas.

Lætitia.

Metus.

Tristitia.

Item qui supra in eodem libro quartodecimo:

Lib. 14. c. 9.

Sed cum rectam rationem sequantur, inquit, istæ affectiones, quando vbi oportet adhibentur, quis eas tunc morbos seu vitiosas passiones secundum philosophos audeat dicere? Quamobrem etiam ipse Dominus in forma serui agere vitam dignatus humanam, sed nullum habens omnino peccatum, adhibuit eas, vbi adhibendas iudicauit. Neque enim in quo verus erat hominis animus, falsus erat humanus affectus. Cum ergo eius in euangelio ista referuntur, quod super duritiam cordis Iudæorum cum ira contristatus sit, quod dixerit: *Gaudeo propter vos, ut credatis*: quod Lazarum suscitaturus, etiam lacrymas fuderit: quod concupiuerit cum discipulis suis manducare pascha, quod propinquante passione tristis fuerit anima eius; non falsa vtique referuntur. Verum ille hos motus certæ dispensationis gratia ita, cum voluit, suscepit animo humano, vt cum voluit, factus est homo.

Marc. 3.

Ioan. 11.

Ibidem.

Luc. 22.

Matth. 26.

Eiusdem ex interpretatione centesimi psalmi:

Philipp. 1.

Optabam, inquit, dissolui, & esse cum Christo. Gaudet quia dissoluitur, vt sit cum Christo: & ipse Christus tristis est, cū quo iste futurum se esse lætatur. Sed quid erat illa vox, nisi sonus infirmitatis nostræ? Multi adhuc infirmi contristantur futura morte: sed habeant rectum cor, vitent mortem quantum possunt: sed si non possunt, dicant quod ipse Domi-

nus

ANNO
CHRISTI
649.

nus non propter se, sed propter nos dixit: *Pater, si fieri potest, transeat a me calix iste.* Math. 26. Ecce habes voluntatem humanam expressam. Vide iam rectum cor: *Verum non quod ego volo: sed quod tu vis pater.*

Eiusdem libro de gratia noui testamenti facto ad Honoratum:

O homines, non desperetis vos posse fieri filios Dei, quia & ipse filius Dei, hoc est, Verbum eius caro factum est, & Ioan. 1. habitauit in nobis. Reddite ergo vicem: efficiamini spiritus, & habitate in illo qui factus est caro, & habitauit in nobis. Iam enim non est desperanda huiusmodi verbi participatio, vt & homines possint fieri filii Dei, cum filius Dei participatione carnis filius hominis factus est. Et nos quidem mutabiles ad melius conuersi, efficimur participes Verbi: Verbum autem incommutabile extans, ad nihil in peius conuerti potens, particeps factus est mediante carne rationali. Nec enim Christus homo factus, sicut suspicantur Apollinaristæ hæretici, aut rationalem animam non habuit, aut sensum, aut voluntatem; sed iuxta morem proprium scripturæ, Verbum caro factum est, ait, quatenus & Christi humilitatem ostendat, & neque carnis vocabulum vt indignum efficere videatur, carnem pro homine posuit.

Beati Leonis Romani pontificis, de secundo volumine Leo. ad Leonem imperatorem directo: Secundum quidem formam serui non venit facere voluntatem suam, Ioan. 6. sed eius qui misit eum. Propriam dixit, quam temporaliter accepit de virgine: voluntatem autem eius qui misit eum, vtique hanc ostendit, quam sine tempore habuit cum patre communem.

Sancti Hippolyti episcopi & martyris de homilia dominicæ paschæ: Totus erat in omnibus & vbique, Hippolyt. adimplens verò omnia ad omnes aërios principatus nudus re despoliatus est, & ad paruum clamat transire calicem, vt ostendat vere, quia & homo erat: reminiscens autem & propter quod missus est, perficiat dispensationem ad quam missus est; & clamat: *Pater non mea voluntas. & Spiritus quidem promptus, caro autem infirma.* Math. 26.

Sancti Athanasii de sermone contra Apollinarium Athanas. facto in trinitate & incarnatione: Et quando dicit: *Pater*
Concil. Tom. 15. E c

si possibile est, transeat a me calix iste: tamen non mea, sed tua voluntas fiat. & iterum: Spiritus promptus est, caro autem infirma: duas voluntates hic ostendit, tam humanam, quod est carnis; quam diuinam, quod est deitatis. Humana quidem propter infirmitatem carnis recusat passionem, diuina autem eis est promptissima.

Ioan. 10. Eiusdem de sermone maiore contra Apollinarem facto pro fide: Contigit Lazarum post ægritudinem mori. Dominicus autem homo non infirmatus, neque nolens mortuus est, sed ex se venit ad mortis dispensationem, confortatus a Deo Verbo inhabitante sibi, qui dixit: *Nullus a me aufert animam meam: a memetipso eam pono: potestatem habeo ponere eam, & potestatem habeo accipere eam.* Diuinitas ergo filii est, quæ ponit & accipit animam hominis, quem indutus est: perfectum enim assumpsit hominem.

Eiusdem de sermone contra Apollinarem facto per interrogationem & responsionem: Sed neque vacui & inefficaces iam intelligi possunt Dei Verbi diuini intellectus, nec iterum ineffabili ratione vnitæ ad eum beatæ animæ, si videlicet non intelligere eam & non velle, substantiam eius interimit.

Ioan. 12. Eiusdem in libro quo dicitur, *Nunc anima turbata est:* Etsi Deus fuisset in carne, & secundum carnem obedientiam impleuit, & voluntas carnis voluntati diuinitatis subiacuit, sicut & prædixit: *Quoniam descendi de cælo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui me misit, patris:* suam voluntatem dicens carnis, quoniam & caro ipsius facta est.

Eiusdem de eodem sermone:

Oportebat autem moueri carnis eius voluntatem, subiacere autem voluntati diuinæ: & sic hominum inobedientiæ soluuntur per hanc gloriosam obedientiam, qua Christus obediuit pro nobis.

Greg. Nazianzen. Sancti Gregorii theologi de secundo verbo de filio: Septimum dicatur descendisse e cælo filium, non ut faciat voluntatem suam, sed eius qui misit eum. Si ergo ab eodem qui descendit, hæc dicta fuissent, dixissemus vtique tamquam ab homine formari hoc verbum, non illo qui in Salvatore intelligitur: illius enim velle nec contrarium est Deo, deificatum totum.

ANNO
CHRISTI
649.

Eiusdem de eodem sermone:

Namque illud sic intelligimus: *Pater, si potest fieri, trans-* Matth. 26.
eat a me calix iste: verumtamen non sicut ego volo, sed tua vo-
luntas praeualeat. Nec enim si possibile erat, aut non hoc
illum ignorare oportet, aut pro voluntate voluntatem
introducere.

Sancti Gregorii episcopi Nyssanensis de sermone se- Gregorius
Nyssenus.
cundo contra Eunomium: Quomodo Dominus, qui se-
cundum Christum homo est, mundum sibi reconcilians
distribuebat animæ corporique beneficium, quod ab ea
suebat hominibus, volens quidem per animam, tangens
autem corpore.

Eiusdem de sermone facto in pascha: Accedit lepro-
sus, defluxus iam & exterminatus corpore, quomodo
fiet in ipso a Domino mundatio? Anima vult, corpus tan-
git: per vtraque fugatur passio. *Recessit enim, ait, ab eo con-* Matth. 8.
tinuo lepra.

Eiusdem de eodem sermone:

Ad vtramque igitur hominis portionem competenter
deitate vnita, per vtraque clara signa erant sublimissima
deitatis; & corpore quidem connexam sibi deitatem, per
tactum sanitatem tribuens ostendebat: anima autem per
illam diuinam voluntatem, virtutem significabat diui-
nam. Sicut igitur sensus tacti, corporis est proprium, ita
& animæ voluntaria motio.

Eiusdem de eodem sermone:

* for. ere-
moidem Iterum multa millia in * eremum eidem permanen- Marc. 8.
tes, ieiunos non vult absoluere, manibus autem confrin-
git panes. Aspicias quomodo per vtraque, id est, animam
& corpus, vtrique cohærens diuinitas diulgatur, & tam
operante corpore, quamque impetu voluntatis quæ in
anima perficitur.

Eiusdem de sermone contra Apollinarem facto: Hu-
iusmodi autem rationabili anxietate vna erit consola-
tio mysterii, vera confessio: quoniam formidare quidem
in passione, humanæ fragilitatis est, iuxta quod Domi-
nus ait, spiritum promptum esse dicens, carnem autem Matth. 26.
infirmam: suscipere autem dispensationem, diuinæ vo-
luntatis atque virtutis est. Quoniam igitur altera hu-
mana voluntas, & diuina altera est, loquitur quidem vt

Concil. Tom. 15.

E c ij

homo, quod infirmitati carnis congruit, qui nostras passiones suscepit; producit tamen secundam vocem, excellentiam & Deo dignam voluntatem confirmari, quam humanam propter salutem hominum volens. Qui enim dixit, Non mea voluntas, humanam presentis sermone signavit: addens autem, tuam, ostendit coniunctionem propriae diuinitatis ad patrem, cuius diuinitatis nulla est differentia propter societatem naturae.

Ioannes
Chrysof.

Sancti Ioannis episcopi Constantinopolitani de sermone facto ad eos, qui ad Missas non occurrerunt, & de consubstantiali: Si igitur Patris & Filii una voluntas est, quomodo hic dicit, *Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis?* Nam si in diuinitate quod dictum est, sit, hoc aliqua contradictio erit: si autem de carne, habent rationem quae dicta sunt, & nulla ex hoc criminatio fiet. Nec enim nolle mori carnem, reprehensio extitit, quoniam hoc naturae est: ipse autem quae naturae sunt omnia, absque peccato, & ostendit, & cum multa abundantia, ut etiam haereticorum obturet ora. Quando autem dicit, *Si potest fieri, transeat a me calix iste: & Non sicut ego volo, sed sicut tu:* nihil aliud ostendit, nisi quia carnem vere indutus est timentem mortem. Mortem enim timere, & dubitare, & anxari, illius est.

Matth. 26.

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundum Ioannem.

Ioan. 12.

Nam & ego turbatus nunc non ita dico, ut fugiam. Oportet enim portare quod accidit. Non dico, absolue me de hac hora, sed glorifica nomen tuum: hoc est, subleua me iam in crucem. Multum ostendit quod humanum est, & naturam nolentem mori, sed presentem vitam desiderantem, ostendens quoniam non erat extra humanas passiones. Sicut enim esurire non est crimen, neque dormire, ita nec presentem vitam desiderare. Christus autem corpus habuit mundum de peccatis, non enim naturalibus necessitatibus carnes. nam iam corpus non erat.

Theophi-
lus.

Sancti Theophili episcopi Alexandriae, de sermone facto propter mulierem habentem fluxum sanguinis.

Matth. 27.

Licet enim Saluator noster in cruce dicebat: *Eli, Eli, Lamafabathani*, quod interpretatur, *Deus meus, Deus*

ANNO
CHRISTI
649.

meus, ut quid me dereliquisti? sed non erat hic significatio, tamquam longe sit a patre, sed quoniam extra mortis tempus quod habet corpus circa vitam inhærens desiderium, hoc Saluator expressit, ut & ita ostendat non per quamdam phantasiam, sed quoniam veraciter nostræ similitudini coniunctus est.

Eiusdem de eodem sermone:

Sicut enim esurire, & sitire, & laborare non erant propria deitatis, sed corporalia signa: ita & quod dicitur, *Ut quid me dereliquisti?* corporalis vocius erat proprium, quod solet nusquam velle coniuncta vita carere. Licet enim & ipse Saluator dicebat hoc, sed proprie ostendebat corporis fragilitatem, manens virtus & sapientia Dei. Quia non alterius cuiusdam hominis, sed eiusdem Salvatoris erat corpus, quod de Maria sibi ædificauit: pro qua re dicebat: *Spiritus quidem promptus, caro autem infirma.* *Matth. 27.*

Beati Seueriani episcopi Gabalensis, in eo quod scripsit: *Pater, transfer a me calicem hunc:* & iterum: *Pater, salua me in hachora:* Sic enim ait: Præueniens Dominus, ora hæreticorum oppilauit, ut ostendat, quia hoc passibile corpus indutus est, quod tædet mortem, quod trepidat mortis violentiam, quod tristatur & turbatur. In vitæ termino dicit: *Nunc anima mea turbatur, tristis est anima mea usque ad mortem:* non deitas mea, impassibilis enim est diuinitas, & imperturbabilis, & imperterrita. Spiritus quidem, ait Dominus, promptus, caro autem infirma. Ergo duas voluntates declarat, vnã quidem diuinã, alterã autem humanã. *Matth. 26.*
Seuerianus.
Matth. 26.
Ioan. 12.

Item eiusdem de homilia dicta contra Iudæos, paganos & Apollinaristas: Vidisti eum communicantem passionibus carnis, quæ sine peccato sunt. Aspice eum communicantem passionibus animæ, quæ sine peccato sunt. Passiones animæ sunt in peccato reputatæ, cogitationes malignæ seu turpiosæ. Hæ passiones animæ respicientis secundum spontaneam potestatem in peccatum. Sunt autem eius aliæ passiones absque peccato, tristitia, timor, formido. Nemo timidus condemnatus est, nemo propter timorem reprobatus est, nullus propter tristitiam exonoratus est: communes enim hæ passiones naturæ, & sine crimine, quæ foris peccata sunt. Sic itaque communica-

uit passionibus animæ, quæ foris peccata consistunt. Audi ^{ANNO} ^{CHRISTI} ^{649.}
Matth. 26. eum dicentem: *Tristis est anima mea usque ad mortem.* & ite-
Ioan. 12. rum: *Nunc anima mea turbatur.* Turba autem, timoris est
operatio: vt ostendat per omnia hominis carnem, animam
rationalem, & intellectum, & quæque sunt hominis abs-
que peccato habentem, vt saluet perfecte hominem. Ne-
mo enim hominum incolume habens cor in fide, dicit par-
tem hominis assumpsisse Christum. Intende hic subtiliter,
qui dicis non esse intellectum humanum in saluatoris car-
ne. Ipse enim dixit, quoniam & tristitiam & conturba-
tionem pertulit. Aut igitur da intellectum naturalem tur-
batum & tristatum, aut proiciens eum, & Deum intro-
ducens pro intellectu, ipsi vtique connectis passiones.
Quid enim dicit? Absque intellectu anima non tristatur,
& timet, & conturbatur: impossibile est.

Cyrillus.

Sancti Cyrilli episcopi Alexandria de libro Thesaurorum: Quando videtur timens mortem, & dicens: Si potest fieri, transeat a me calix iste: considera iterum, quoniam formidans mortem caro docebatur a Deo Verbo induta hoc deinceps minime pati. Dicebat enim ad patrem: Non sicut ego volo, sed sicut tu. Et non quidem timebat ipse mortem, secundum quod Verbum est & Deus, sed vsque ad finem dispensationem perficere properabat. Hac enim erat patris voluntas. Habet autem & nolle mori, eo quod caro mortem recusabat naturaliter.

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundum Mattheum libro vndecimo:

Si enim non fecisset voluntariam, dum & nimis esset contra voluntatem, passionem, qualis iam intelligatur
Matth. 26. occasio orandi atque dicendi: *Pater, si potest fieri, transeat a me calix iste?*

Eiusdem de eodem libro:

Aspice vero, quomodo contra volentem extitit passio Saluatoris: sed quia per omnia & omnino pati necesse erat, propter bona quæ ex passione opera sequebantur, pro nobis eandem voluntariam fecit.

Eiusdem ex eadem interpretatione, libro duodecimo:

Recusat igitur calicem, crucifigentium odiositatem circa Deum vtpote ex hoc accusans: & supponitur quidem timor passionis in ipso propter humanum, subster-

ANNO
CHRISTI
649.

nitur autem protinus per virtutem & potentiam inhabitantis Verbi. Intende enim, quomodo recusatio designat humanam in ipso, diuinitatis autem inflexibile coruscavit statim. Dixit enim ad patrem, qui in cælis est: *Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Deo decibiliter autem ex hoc ait. Nam per hoc quod Deus est, non est extra voluntates paternas.

Eiusdem ex interpretatione euangelii secundum Ioannem, volumine quarto.

O homo, nullatenus scandalizeris, quando audis dicentem: *Descendi e cælo, non ut faciam voluntatem meam, sed eius qui misit me, patris.* Quod enim dicebamus ab initio, hoc iterum dicimus super causâ definita, & clarum sermonem de hoc fecit Christus, docens, quod pro omnibus quidem mori spontaneum habet, eo quod ita volebat diuina natura: præter voluntatem vero, propter passiones crucis, & quantum ad carnem pertinet, recusantem passionem.

Eiusdem de eodem volumine:

Quoniam autem præter voluntatem videtur saluatori Christo, secundum quod homo erat, passio crucis, & ex ipsa rerum natura considerare nos oportet.

Eiusdem de eodem volumine:

Si moritur mors me non moriente, secundum carnem videlicet, transeat (ait) calix: verum quia non aliter hoc fiet, ait: Non sicut ego volo, sed sicut tu. Vides quomodo definiens quidem iterum, humana natura & in ipso Christo, quantum ad eam pertinet, reperitur: recuperatur autem per vnitum ei Verbum ad valetudinem Deo dignam.

Eiusdem de eodem volumine:

Sed quoniam vere quidem præter voluntatem, pariterque spontanea videtur vnigeniti passio crucis, iam quidem manifeste prædictum est. Assumamus autem de nouo subtiliores inuestigationes, legentibus veritatem pandentes.

De naturalibus operationibus.

Sancti Hilarii episcopi Pictauiensis & confessoris de sermone pro fide exposito:

Hilarius
lib. 9. de
trinitate.

Natus igitur vnigenitus Deus ex virgine homo, & secundum plenitudinem temporis in semetipso prouecturus in Deum hominem, hunc per omnia euangelici sermonis modum tenuit, vt se Dei filium credi doceret, & hominis filium prædicari admoneret, locutus & gerens homo vniuersa quæ Dei sunt, loquens deinde & gerens Deus vniuersa quæ hominis sunt: ita tamen, vt ipso illo vtriusque generis sermone nunquam nisi cum significatione & hominis locutus & Dei sit.

Ambrosius. Sancti Ambrosii de sermone fidei:

Sileant igitur de sermonibus quæstiones, quia regnum Dei, sicut scriptum est, *non in persuasione verbi est, sed in ostensione virtutis*. Conseruemus distinctionem diuinitatis & carnis: vnus in vtraque loquitur Dei filius, quia in eodem vtraque natura est. & si idem loquitur, non vno semper loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc hominis passiones. Quasi Deus loquitur quæ sunt diuina: quasi homo dicit quæ sunt humana, quia in ea substantia loquebatur.

Leo pontifex epist. 10.

Sanctæ recordationis Romani præfulis Leonis de sermone, ad sanctæ memoriæ Flavianum episcopum Constantinopolitanum facto:

Operatur enim vtraque forma cum alterius communiōne quod proprium est, verbo scilicet operante quod verbi est, carne autem exequente quod carnis est: & vnum quidem eorum coruscatur miraculis, aliud autem succumbit iniuriis.

Epist. 97.

Eiusdem de epistola ad Leonem imperatorem directæ: Licet & ergo in vno Domino Iesu Christo, vero Dei atque hominis filio, Verbi & carnis vna persona sit, quæ inseparabiliter atque indiuisè communes habeat actiones: intelligendæ tamen sunt ipsorum operum qualitates, & sinceræ fidei contemplatione cernendum est, ad quæ prouehatur humilitas carnis, & ad quæ inclinetur altitudo deitatis: quid sit quod caro sine Verbo non agit, & quid sit quod Verbum sine carne non efficit. Sine Verbi enim potentia nec conciperet virgo, nec pareret: & sine veritate carnis, obuoluta pannis infantia non iaceret. Sine Verbi potentia non adorarent magi puerum stella indice declaratum, & sine veritate carnis non iuberetur transferri

Luc. 1.

Luc. 2.

Matth. 2.

ANNO
CHRISTI
649.

ferri in Ægyptum puer, & ab Herodis persecutione sub-
 duci. Sine verbi potentia non diceret vox patris de cœlo
 missa: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* & sine *Matth. 3.*
 veritate carnis non protestaretur Ioannes: *Ecce agnus Dei,* *Ioan. 1.*
qui tollit peccata mundi. Sine verbi potentia non fieret red-
 integratio debilium, & viuificatio mortuorum: sine veri-
 tate carnis, nec cibus ieiuno, nec somnus esset necessa-
 rius fatigato. Et postremo, sine verbi potentia non se Do- *Ioan. 10.*
 minus æqualem patri confiteretur, & sine veritate carnis
 non idem diceret patrem se esse maiorem: cum catholica *Ioan. 14.*
 fides vtrumque suscipiat, vtrumque defendat, quæ secun-
 dum confessionem beati apostoli Petri, vnum Christum *Matth. 16.*
 Dei viui filium & hominem credit, & Verbum.

Eiusdem de eadem epistola:

Cum ergo vnus sit Dominus Iesus Christus, & veræ
 deitatis veræque humanitatis in ipso vna prorsus eadem-
 que persona sit; exaltationem tamen, qua illum, sicut do-
 ctor gentium dicit, *exaltauit Deus, & donauit illi nomen,* *Philipp. 2.*
quod super omne nomen excellit, ad eam intelligimus pertinere
 formam, quæ ditanda erat tantæ glorificationis augmento.
 In forma quippe Dei æqualis erat filius patri, & inter ge-
 nitorem atque vnigenitum nulla erat in essentia discretio,
 nulla in maiestate diuersitas: nec per incarnationis my-
 sterium aliquid decesserat Verbo, quod ei patris mune-
 re redderetur. Forma autem serui, per quam impassibilis
 deitas sacramentum magnæ pietatis impleuit, humana
 humilitas est, quæ in gloriam diuinæ potestatis euecta est,
 in tantam vnitatem ab ipso* conceptum virginis deitate &
 humanitate conferta, vt nec sine homine diuina, nec sine
 Deo agerentur humana.

* for. con-
ceptu

Et post pauca: Nam secundum potentiam deitatis in-
 differenter omnia quæ habet pater, etiam filius habet: & *Ioan. 10.*
 quæ in forma serui a patre accepit, eadem in forma Dei
 etiam ipse donauit. Secundum formam enim Dei, ipse & *Ioan. 6.*
 pater vnum sunt: secundum formam autem serui, non ve-
 nit facere voluntatem suam, sed eius qui misit eum. Et *Ioan. 5.*
 secundum formam quidem Dei, sicut habet pater vitam
 in semetipso, ita & filio vitam dedit habere in semetipso:
 secundum autem formam serui, tristis est anima eius vs- *Matth. 26.*
 que ad mortem.

Concil. Tom. 15.

Ff

Eiusdem ex eadem epistola: Licet autem ab illo initio, ex quo in utero Virginis Verbum caro factum, hoc est, carnem assumpsit, nulla distinctio est inter utramque formam, per omne incrementum carnale unius personæ totius temporis actiones factæ sunt. Verumtamen hæc omnia quæ inseparabiliter facta sunt, per nullam commixtionem confundimus, sed cuius sit formæ, per qualitates operationum sentimus.

Dionysius
Areopagita.

Sancti Dionysii Areopagitæ episcopi Atheniensis de sermone diuinorum nominum, capitulo secundo: Dicitur autem benignissima circa nos Dei operatio per hoc, quod secundum nos ex nobis integre & vere substantialiter plasmari voluit Verbum, qui supra substantiam esse cognoscitur, & operatus est & passus, quanta humanæ eius operationi congruunt præcipua ac probabilia. In his namque Pater & Spiritus nulla ratione communicauit, nisi quis dixerit secundum benignissimam & misericordem voluntatem, & per omnem sublimissimam & ineffabilem Dei operationem, quam operatus est, similis nobis factus, incommutabilis, eo quod Deus & Dei Verbum.

Eiusdem de epistola quarta ad Gaium facta. Est autem nihilominus sublimis substantiæ plenus, qui semper excelsit substantia. Vnde per eius sublimem substantiam in substantiam veraciter veniens, super substantiam substantia factus est, & super hominem operabatur humana: & ostendit virgo super substantiam pariens, & aqua instabilis materialium & terrenorum pedum subleuans pondus, & non cedens, sed summa potentia ad indiffusionem consistens.

Iustinus
martyr.

Sancti Iustini philosophi episcopi & martyris, de libro tertio trinitatis, capitulo septimodecimo: Sicuti vnus est homo, habet autem diuersas naturas duas, & secundum aliud quidem cogitat, secundum aliud autem quod cogitatum est operatur, anima quidem intellectuali cogitans veluti nauis compaginem, manibus autem quod cogitatum est ad effectum perducens: ita filius vnus existens, & duas habens naturas, per aliam quidem diuina signa operabatur, per aliam autem humilia suscipiebat.

ANNO
CHRISTI
649.

Eiusdem de eodem capitulo: Sicuti luminis, quia lumen est, vnam operationem nullus separauit capabilis eius corporis, verbo autem diuidens significat naturam, cuius est propria operatio: ita in vno filio Dei omnem quidem operationem nullus separauit ab vnius filiationis: * naturæ autem, cuius est proprium quod celebratur, verbo significauit.

Eiusdem de eodem capitulo: Christus autem non ex deitate & humanitate factus est, Christus alius existens præter duo, sed & Deus & homo vtraque consistit, Deus quidem intelligendus per signa operationum, homo autem ostensus per similitudinem passionis naturæ.

Eiusdem de sermone facto ad paganos: Est enim vere Dominus, Deus simul & homo: & gloriosa quidem secundum præcipuam naturam operabatur, humilia vero secundum inferiorem naturaliter sustinebat.

Sancti Athanasii episcopi Alexandria, de sermone ^{Athanas.} contra Arianos tertio: Hæc antea necessario examinauimus, quatenus si videremus eum tamquam per organum proprium corpus diuinitus aliquid agentem aut loquentem, sciamus quoniam Deus existens hæc operatur: si videremus humane loquentem ac patientem, non ignoremus quoniam carnem indutus factus est homo, & ita hæc agit & loquitur. Vniuscuiusque enim opus cognoscentes, & vtraque ex vno actitata intendentes vel intelligentes, recte credamus, nunquamque errare valeamus.

Eiusdem de eodem verbo: Ad vltimum enim & propter nos factus est homo, & carnaliter, sicut ait Apostolus, inhabitauit deitas in carne, simul vt dicatur Deus existens, proprium habuit corpus, & hoc organo vsus, factus est homo. Vnde propria quidem eiusdem illius dicuntur, quoniam in ipso erant, qualia sunt, esurire, sitire, pati, laborare, & similia, quorum caro est capabilis. Ipsius autem Verbi propria, qualia sunt, mortuos suscitare, cæcos videre facere, & mulierem fluxum sanguinis habentem curare: quæ videlicet per proprium corpus ipse efficiebat.

Eiusdem de dogmatica epistola facta ad Antiochenos: Propterea Deus quidem dicitur Verbum, natiuita-

te autem dicitur homo, quatenus vtraque sit idem naturaliter & veraciter: Deus quidem sempiternitate deitatis, & vt creator creaturæ: homo autem per natiuitatem ex muliere, & incrementum ætatis: & Deus quidem per viuificas beneficentias, atque potentiam diuinæ operationis: homo autem per similitudinem compassionum, & nostrarum infirmitatum.

Eiusdem de sermone euangelii secundum Matthæum, *Math. 12.* quo ait: *Qui dixerit verbum contra filium hominis:* propterea enim Deus existens, & homo factus, vt Deus quidem suscitauit mortuos, & verbo omnes sanans, ver-
Ioan. 2. tit & aquam in vinum: nec enim erant hominis huiusmodi opera. Vt autem carnem indutus, sitiebat, & laborabat, & passiones sustinebat. nec enim erant hæc propria deitatis.

Eiusdem de eodem sermone post pauca: Fiebant autem hæc non separatim, & secundum qualitatem eorum quæ fiebant, vt ea quidem quæ corporis sunt, absque deitate; quæ autem deitatis, absque corpore ostenderentur: sed coniunctim omnia fiebant, & vnus erat qui perficiebat Dominus.

Eiusdem de eodem verbo: Hæretici quidem secundum suam instantiam irati sunt, & alii corporalia Saluatoris inspicientes, negauerunt hoc, quod *in principio erat Verbum.* Alii autem ea quæ deitatis sunt considerantes, ignorauerunt hoc, quod *Verbum caro factum est.* Sed fidelis & apostolicus vir, sciens Domini miserationem, inspiciens quidem signa deitatis, miratur Dominum qui in carne est. Iterum autem videns & propria corporis, obstupescit, considerans in eis diuinitatis operationem.

Basilius. Sancti Basilii ex epistola ad beatum Amphilo-
Ioan. 1. chium facta: Attamen fideliter consideranti cernendum est, quia multa & a parte hominis Dominus loquitur. Nam,
Ibidem. *Da mihi bibere,* vox est corporalem vtilitatem perficiens.

Gregorius Nyssenus. Sancti Gregorii episcopi Nyssanensis, de sermone quarto contra Eunomium: Sicut enim non est proprietates carnis in eo quod ab initio est Verbum, aspicere: ita denuo neque deitatis propria in natura humanitatis considerare. Propterea commixta de Domino doctrina tam per sublimia & Deo digna, quamque per hu-

ANNO
CHRISTI
649.

milia & humana vtrorumque nominum vtrique, qui in Salvatore intelliguntur, competenter aptamus: & humana quidem ad hominem, sublimia vero ad deitatem.

Eiusdem in hoc, vbi dicit: *Beati qui esuriunt*. Absque cibo enim quadraginta dies manens, post eos esuriuit. Dedit enim quando voluit naturæ tempus propria operari. Matth. 5.
Matth. 4.

Eiusdem de eodem tertio libro contra Eunomium, volumine decimo: Si enim palpabili & visibili cibo & potu disponebatur, & hominibus vnigenitum atque fratrem, & quanta circa corporalem videntur naturam, omnia hæc & in deitate aspiciunt, dicant & de vnigenito Deo & hæc, & quanta voluerint: testentur ei & ambulatoriam operationem, & localem migrationem: quod vtiq; proprium est eorum qui in corpore circumscribuntur.

Sancti Amphilochoii episcopi Iconii, in eo quod dictum est, *Pater maior me est*: Nec enim absque voluntate causa extitit, sed spontanea est passio. *Vado & venio ad vos*. Vado & venio: vtraque sicut homo transmigro: sicut Deus autem inseparabiliter vobiscum sum. Vado homo per mortem, venio autem iterum per resurrectionem homo. Amphilo-
chius.
Ioan. 14.

Sancti Epiphani de capitulo septuagesimo septimo, facti in euictione Marcionis: Quomodo confractio panis perficitur, o Marcion? per phantasia, * aut operante carne, pondus habente secundum veritatem? Resurgens namque a mortuis, in eodem sancto corpore resurrexit secundum veritatem. Propterea & panem confregit secundum veritatem. Epiphan.

Sancti Cyrilli episcopi Hierosolymitani de homilia dicta in euangelium, vbi Dominus aquam in vinum conuertit: Studuit per omnia neque innotescere suam deitatem, neque in toto abscondere studuit: non innotescere, propter eos qui tunc fuerunt: studuit non abscondere, propter eos qui postea: sed ostendere tam deitatis suæ, quamque humanitatis eius claras operationes, vt neque diuina virtus obceletur, neque humana natura minime credatur. Cyrillus e-
piscopus
Hierosol.
Ioan. 2.

Eiusdem de eodem verbo: Natus est, miracula fecit, ostendit duplicem operationem: Passus quidem vt homo, operatus autem vt Deus: idem ipse non alter & aliter, quamuis aliter & aliter.

Ioannes
Chryfost.

Item sanctus Ioannes episcopus Constantinopolitanus in sermone de vidua, quæ duo minuta obtulit, cuius initium, Simplex quidem ieiunii appellatio, sic ait: Etenim in aliis copulatarum naturarum diuersa est operatio humanitatis & deitatis, diuersa fortitudo; & vt apertius dicam, deorsum fatigatur, & sursum continet & elementa: deorsum esurit, & desuper pluuias ministrat: deorsum formidat, & sursum intonat: deorsum iudicio afflittit, & desuper seipsum aspicit. Circa misericordiam autem concurrunt duplex operatio, quoniam qui desursum de cherubim intercedit misericordibus, ipse ante gazophylacium sedens, probat misericordes.

Marc. 12.

Luc. 21.

Item eiusdem in Thomam apostolum: Hæc audiens, mundaui animam a perfidia, exutus sum ambiguum mentem, recepi confidentiam, tetigi corpus gaudens & tremens, expandi cum digitis & animæ oculum, & duas iam operationes cognoui.

Cyrillus A-
lexandrin.

Sancti Cyrilli episcopi Alexandria ex interpretatione epistolæ ad Hebræos: Si autem perfectos nos fecit per aquam & spiritum, quomodo non operatus est diuine pariterque humane, idem consistens & tamquam in vno, Deus pariter & homo?

Eiusdem de Thesauris, capitulo vigesimo secundo: Homo factus est Dei Verbum, non vt iterum sicut Deus ante humanationem omnia loquatur & operetur, sed vt sapius propter vtilitatem dispensationis quæ cum carne est, & sicut homo loquatur aliqua. Hanc ergo habente mysterio virtutem, quomodo non est ineptum scandalizari auditores, cum aliquid vt homo loquatur? Loquitur enim vt homo: loquitur autem & sicut Deus, habens in vtrisque potestatem.

Eiusdem de Thesauris: Ergo quæ de Deo decenter dicta vel acta sunt, ostendunt saluatorem Christum Deum: & iterum quæ secundum hominem dicta vel peracta sunt, ostendunt veraciter hominem: hæc est enim mysterii virtus.

Euphremius episc.
Antiochen.

Sancti Euphremii episcopi Antiochiæ, ex scriptis contra Seuerum hæreticum ab eodem factis, capitulo quinquagesimo sexto: Nunc autem incarnatum Deum Verbum operatum hanc operationem confitentem, aliqua

ANNO
CHRISTI
649.

ANNO CHRISTI 649. quidem competenter dicimus ad carnem naturæ facta fuisse, alia vero propter deitatis sublimem naturam. Ideoque & hic duæ sunt operationes.

Sancti Ioannis episcopi Scythopoleos, de sermone octauo contra Seuerum hæreticum, capitulo tertio: Certis quia vnus eiusdemque Domini nostri Iesu Christi duas videmus operationes, deitatis eius & humanitatis, sine partitione atque immutabiliter?

Ioan. episcopus Scythopolitanus.

Sancti Anastasii episcopi Antiochiæ de satisfactione, exposita pro epistola apostolicæ memoriæ Leonis papæ: Sicut enim nutrirî & crementari non est deitatis, ita suscitare mortuos non est humanitatis: vtraque tamen eiusdem deitatem temperantis humanitati, vt concedet, non in confusionem, sed in vnitionem. Inconfuse ergo duæ quidem sunt operationes, sicuti & essentiæ: vnus autem operator, Deus pariterque & homo idem existens.

Anastasius episcopus Antiochen.

Sancta Synodus dixit:

Domini Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi perficientes cum summa deuotione sancti patres verbum, datam eis lucernam ab eo gratiæ atque scientiæ non vtique sub modio absconderunt infructuosæ obscuritatis, sed super candelabrum sustulerunt salutiferæ doctrinæ, quatenus resplendeat omnibus qui in domo sunt, id est, populis catholicæ ecclesiæ, ne vnquam offendat pedem ad lapidem hæreticæ perfidiæ quisquam de his qui confitentur Dominum & venerantur. *Vos enim estis*, sicut dicit Dominus, *lumen mundi & sal terræ*, quod omnem errorem hæreticum expurgat, & putredinem passionum terreni intellectus per virtutem eorum & veritatem desiccet. Vnde præcipiebat, dicens: *Luceat lux vestra coram hominibus*, quatenus videant bona opera vestra, & recta dogmata, atque glorificent patrem vestrum, qui in cælis est. Quæ vtique & nos per lectionem venerabilium sermonum eorum perspicentes, ipsum quidem glorificauimus patrem luminum, ex quo omne datum bonum, & omne donum perfectum mandatum est eis, ad plenitudinem catholicæ eius & apostolicæ ecclesiæ: accusatores autem eorum merito reprobauimus, tanti luminis ob-

Matth. 3.

Psal. 90.

Matth. 5.

Ibidem.

Iac. 1.

Isa. 48. &
57. 58.

Psalm. 37.

umbrare nitentes veram confessionem per nouitatis commentum, pro quo, sicut ait beatus Ifaias, *Non est pax, dixit Deus meus, impiis. Clamare ne cesses: quasi tuba exalta vocem tuam, & annuntia populo meo scelera aduersariorum,* quanta malignati sunt aduersus sanctos patres & Synodos catholicae ecclesiae. Neesse est enim in omnem terram exire nostrum super hanc rem sonum, & in fines orbis terrarum sermonum nostrorum consonam virtutem, videlicet pro cautela orthodoxorum populorum; & omnibus manifestum facere, quoniam in scripto & sine scripto sanctos patres calumniati sunt, sicuti & sancta quinque Concilia, Cyrus, Sergius, Pyrrhus & Paulus. Deuicti sunt autem contra suam temeritatem mentiti, qui nunquam per quemlibet modum aut verbo intellexerunt aut praedicauerunt, quae orthodoxi patres dixisse siue intellexisse noscuntur, & in his testantur verba eorum, quae super omnem radium solis nitescunt; sed & veritas praedicationis eorum, vbique omnibus eos publicantes, qui nobis in praesenti relecti sunt, quique traderunt nobis in primis quod accepisse noscuntur, vnum eundemque confiteri Dominum Deum nostrum Iesum Christum, ex duabus & in duabus existentem naturis, substantialiter vnitis inconfuse & indiuisse, & duas vnus eiusdemque sicuti naturas, ita & naturales veraciter esse voluntates, id est, diuinam & humanam: & duas essentialis operationes, diuinam & humanam: neque transitorie haec aut postpositiue, neque in hoc ipsum specialiter minime habentes omne studium sermonis eorum, sicut aduersarii garriunt, & in hoc detrahentes propter suam haeresim venerabilibus patribus, dum dicunt nihil de voluntatibus vel operationibus Saluatoris nostri definitiue eos exposuisse. Ecce etenim non solum definitiue, sed & dogmaticae & syllogisticae, ac naturaliter demonstratiue, & secundum scripturas agonisticae, & per exempla, & compendiose per omnem modum & verbum intellectualis eorum & prudentissima doctrinae, utpote legitime & viriliter pro ipso incarnato Deo Verbo contradicentibus resistentes, & repugnantes haereticos, Arium, Apollinarem & Nestorium, & omnes omnino sequentes impietates illorum: eiusdemque vnus Christi Dei voluntates & opera-

ANNO
CHRISTI
649.

operationes professi sunt, & profiteri prædicauerunt, per numerum & nomina hæc proferentes, per pronomina, per alterius intellectum, per eiusdem significationem, per qualitatem, per proprietatem, per virtutem, & compendiosè omne verbum & positionem, per quam potuisset approbari earundem voluntatum & operationum vera fide dictio & constantia: id est, per numerum, ex hoc quod dicunt in vno eodemque Christo duas voluntates & operationes, & duplicem operationem: per nomina, ex hoc quod dicunt diuinam voluntatē & humanam voluntatem, deificantem & deificatam, & iterum diuinam operationem & humanam operationem: per pronomina vero ex hoc, quod dicunt aliam voluntatem esse diuinam, & aliam humanam, & aliam atque aliam operationem: per alterius autem intellectum ex hoc, quod dicunt, quoniam quæ alterius generis sunt, siue naturæ, similem operationem habere nullus sapiens dabit: per eiusdem autem significationem ex hoc quod dicunt, quoniam quæ eiusdem operationis sunt, utique eiusdem substantiæ consentur, & communio voluntatis vnitatem ostendit substantiæ. Per qualitatem vero ex hoc, quod dicunt, sicuti habent diuersam substantiam & qualitatis rationem, ita & diuersam operationem. Per proprietatem autem ex hoc, quod dicunt: Si enim tantum possibile est quidquam de diuinis proprietatibus inesse alicui, qui non est eiusdem substantiæ, & ita potest esse quomodo & ipsa deitas; dic mihi quid est quod impediatur, ut iam omnia quæ sunt deitatis, cedant? Quidnam ex hoc evenit? Confusa sunt omnia nobis, & alta cedent in ima, ima autem ascendent in alta. Per virtutem vero ex hoc, quod clamant: Quæ eadem operatione & eadem naturali virtute vtuntur, eiusdem esse substantiæ modis omnibus necesse est, & nulla natura alterius substantiæ vel generis indissimiliter habebit potestates & operationes. Et hæc quidem ipse sanctorum Deus Dominus noster Iesus Christus multifarie multisque modis per sanctos patres de seipso locutus, illuminauit nobis fidem suam orthodoxam, sic & intransgressibiliter tenere eam, sicuti patres prædicauerunt. Huius autem orthodoxæ fidei extraneos esse & alienos, utpote denegantes eam in scripto, memo-

Concil. Tom. 15.

Gg

ratos auctores nouitatis, & impia eorum conscripta. Propterea & hos, & ea quæ ab eis confecta sunt dogmata reprobantes secundum statuta venerabilium patrum siue præcepta, qui hoc facere nobis per omnia præcipiunt, dogmata & sermones sanctorum patrum vno corde & ore vnanimiter ac consonanter omnes firmamus, nihil addentes, nihil subtrahentes de his quæ ab ipsis tradita sunt nobis, sicque credimus, sicuti patres crediderunt: ita prædicamus, quomodo docuerunt. Quæ sanctæ & vniuersales quinque Synodi tradiderunt, intransgressibiliter retinemus, definitiones eorum seruamus, decreta eorum integre confitemur: ita definimus, quomodo illi per proprios sermones promulgauerunt. Qui easdem sanctas Synodos & venerabiles patres minime suscipit, condemnatus est: qui omnia ab eis prædicata & definita minime suscipit specialiter & confitetur, condemnatus est: qui qualemcumque hæreticorum & abominandam vocem comprobatur & suscipit, condemnatus est. His igitur ita a nobis pie definitis, consequens est, vt sicuti per sanctos patres discrepantem ab eis sensum contrariorum approbauimus, ita & per hæreticos consonantiam prædictorum temeratorum, quam habent cum illis, ostendamus. Scriptum est enim: *Ecce ego super te, dicit Dominus Deus omnipotens, & reuelabo posteriora tua in facie tua, & ostendam gentibus opprobrium tuum, & regibus ignominiam tuam. Et iactabo super te abominationem secundum immunditiam tuam, & ponam te in exemplum. Et erit: omnis qui te viderit, resiliet a te, & dicet: Miserima hæresis aduersariorum, quis plorabit super eam? Ideoque oportet iterum detegere opprobria præsumptorum ante faciem illorum, vt omnibus aperiamus, quorum hæreticorum immunditiam in semetipsis per suam nouitatem portantes, sanctis patribus & venerabilibus quinque Conciliis in deceptione simpliciorum se concordare mentiti sunt. Deducantur igitur nobis in medium codices infidelium hæreticorum, hoc est, eorum testimonia, per hos quorum interest, ad conuincendam hæreseos illorum insaniam.*

Nabum. 3.

ANNO
CHRISTI
649.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Secundum sacram præceptionem vestræ beatitudinis, excepta a nobis testimonia de codicibus hæreticorum afferens, præ manibus habeo: quid præcipitis?

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Producta testimonia hæreticorum suscipiantur, & in approbatione consonantiæ nouitatis præsumptorum, qua contra fidem orthodoxam cum denominatis hæreticis detinentur, lectioni vulgentur.

Et accipiens Theodorus notarius regionarius apostolicæ sedis, de Græco in Latinam vocem translata, relegit in his.

Item testimonia hæreticorum: Lucii Ariani, episcopi quondam Alexandria, de sermone dicto in pascha: Vbi igitur necessaria erat anima, vt perfectus homo coadoretur Deo? Propterea veritatem clamat Ioannes: *Verbum caro factum est*; compositum est carni; non autem & anima, sicut hi qui nunc pro fide negotiantes asserunt. sed quidem carni vnitum erat, & vnus factus est cum eo. Nam quomodo vnus Christus, nisi vna persona, vna composita natura, sicuti hominis, qui ex anima & corpore extat, cognoscimus? Si autem & animam habuit, sicuti adulteratores adulteratas nunc ecclesias docent, oppugnant se motus Dei & animæ, quoniam remouet horum vtrumque, & in diuersas operationes ducitur.

Apollinaris hæretici contra Theodorum, vbi ait: Organum & quod mouet, vnam solet perficere operationem. Quorum autem vna est operatio, horum vna est essentia. Vna ergo essentia facta est Verbi & carnis.

Eiusdem de sermone scripto ad eos, qui contra diuinam incarnationem Verbi certant propter homouisionem: Et Iudæi corpus crucifigentes, Deum crucifixerunt, & nulla diuisio Verbi & carnis in diuinis scripturis reperitur: sed est vna natura, vna subsistentia, vna operatio.

Eiusdem de sermone diuinæ incarnationis: Vbi ad similitudinem hominis dictum est, & non reminiscuntur, quoniam hæc voluntas propria dicitur non hominis,

Concil. Tom. 15.

Gg ij

qui de terra est, sicut ipsi arbitrantur, sed Dei qui e caelo descendit.

ANNO
CHRISTI
645.

Item eiusdem in sermone, qui superscriptus est in E-piphania incarnationis Dei: Vnus enim Christus diuina tantum voluntate mouebatur, secundum quod & vnam eius nouimus operationem, in diuersis miraculis & passionibus vnus eius naturæ procedentem. Deus enim carnem indutus est, & creditur.

Math. 26. Item subsequitur: Et quod dicitur: *Pater, si possibile est, transeat a me calix iste: veruntamen non mea, sed tua voluntas fiat:* non alterius & alterius voluntatis significationem habet, & non sibi inuicem conuenientis, sed vnus & eiusdem diuine operantis, dispensatiue autem mortem recusantis: quia Deus fuit carnem ferens, qui hoc dicebat, nullam habens in voluntate differentiam.

Polemon
hæreticus.

Polemon discipulus Apollinaris, de contradictionibus factis aduersus sententias patrum: Totus enim Deus erat Christus, & perfectione carnis vnitus & factus homo, non vertibilem sensum sibi commiscens, voluntatibus naturaliter in contraria versum, sed ipse sibi tantummodo factus est sensus, inuertibili voluntate diuina omnia operatus est: sed non aliud quidem diuine, aliud autem deificatum, secundum Cappadocem Gregorium: nam & vertibilem: quoniam hoc quod potuit deificari, & terra fieri utique potuisset secundum primum Adam.

Eiusdem de sexta epistola ad Timotheum: Qui duas voluntates dicit Christi secundum eos, qui dudum & nunc infantur, aut vnum duos quosdam introducit Christos, sibi inuicem non solum natura, sed & odiositate diuisos, aut se sibi oppugnantem docet. Vbi enim dualitas, diuisio est per omnia.

Seuerus
hæreticus.

Seueri hæretici de prosphoneticum sermone facto in Daphne, in martyrio sanctæ Euphemie, vbi sic ait: Anathematizamus autem Synodum Calchedonensem, sed & tomum Leonis præfulis Romanæ ecclesiæ, & eos qui dicunt vel dixerunt, in duabus naturis vnum Dominum nostrum Iesum Christum post ineffabilem & incomprehensibilem vnitionem, & sequenter earum duas operationes aut proprietates.

Item eiusdem ex epistola ad Eleusium, vbi ait: Ana-

ANNO
CHRISTI
649.

thematizamus ergo eos, qui in duabus naturis definierunt
vnum Christum, & singularum naturarum opera pro-
pria profitentes.

Item eiusdem Seueri ad Sergium grammaticum, vbi
ait: Quoniam igitur vnus est operans, vna est eius & ope-
ratio, & motio operaria.

Item eiusdem Seueri aduersus sanctæ memoriæ Ioan-
nem episcopum Casareæ Palaestina: Vna enim est opera-
tio, id est motio operaria, sicuti & vox incarnati Verbi.

Eiusdem ex epistola ad Oecumenium prima: Proprie-
tas autem in operationibus, de qua Leo Romanæ vrbis
præful dixit: Operatur vtraque forma cum alterius com-
munionem hoc quod proprium est: nullatenus apud ortho-
doxos proprietas nominabitur.

Item qui supra, in eadem epistola: Anathematizamus
eos, qui post vnitionem duas dicunt naturas, hoc est, dua-
rum naturarum operationes, aut duas proprietates.

Apollinaris hæretici de sermone incarnationis, capitu-
lo decimotertio: Dum caro ex alio habeat motionem, uti-
que ab illo qui mouet & ducit eam, * qualisque fuerit, &
non perfecte animal per se consistit: sed vt animal perfe-
ctum efficiatur, composita in vnitione principali copulata
est & composita, cælesti principali similis facta est secun-
dum passibile eius, & accipiens diuinitatem sibi * familia-
tam secundum actiuum: sic namque vnum animal per
mouentem & qui mouetur consistit, & non duo, aut ex
duobus perfectis seseque mouentibus.

Themestii hæresiarchæ Agnoitarum, hoc est, ignoran-
tium, & de parte Seueri, de secundo sermone, capitulo
quadagesimo primo, dato Theodoræ imperatrici ab hæ-
resiarcha Theodosianorum.

Nec enim quia sacratissimus Athanasius duas volunta-
tes dixit Christum ostendere tempore passionis, iam &
duas voluntates ei debemus imponere, & has sibi inuicem
impugnantes secundum has duas intentiones: sed pie in-
telligamus, vtpote vnus Emmanuelis vnam voluntatem
modo humane, modo diuine moueri.

Eiusdem de tertio sermone aduersus Colluthum facto,
capitulo 52. vbi satisfacit pro tomo Theodosii.

Vnam dico Emmanuelis notitiam & operationem, sic-

Gg iij

uti & voluntatem. Attende igitur: sic inuertibilis vt Deus
& omnium passionum superior, humana dignatione motus
secundum voluntatem securat passionem. Iterum autem
diuina dignatione ad passionem confidit: & per carnem
horum vtrumque.

Eiusdem ex epistola dicta ab eo pro Salamitanis:

Vna quidem erat notitia in Christo, sicuti & voluntas
& operatio, quoniam vnus erat cognoscens, sicuti volens
& operatus.

Eiusdem de sermone facto ad Charisium monachum:
Christi namque, vtpote vnus, vnam dicimus notitiam &
operationem.

Eiusdem de scripto facto ad Constantinum episcopum
Laodicensem:

Vnam esse dicimus ipsius Christi operationem, sicuti
& naturam.

Colluthus
hæreticus.

Colluthi hæretici de satisfactione facta pro tomo Theo-
dosii:

Si vna est Christi voluntas, sicut tu dicis, aliquando qui-
dem * decibiliter, aliquando autem humane mota, sic vti-
que & non aliter, & vna vnus notitia est.

Theodorus
Mopsueste-
nus.
Matth. 8.

Theodori impii Mopsuesteni de secundo sermone,
pro miraculis facto:

Volo, mundare, leproso dicens Saluator, ostendit
vnam esse voluntatem, vnam operationem secundum
vnam eandemque potestatem productam non verbo na-
turae, sed dignationis, per quam vnus est Deo Verbo, qui
per præscientiam ex semine Dauid postea homo factus
est, ex ipso vtero familiaritatem ad eum affectualem ha-
bens.

Eiusdem de sermone incarnationis:

Secundum præscientiam Verbi ostensus, qui natus est
ex virgine sine semine homo, non est * recernitus a Verbo,
per similitudinem mentis eidem copulatus, per quam di-
gnatione vniuit eum sibi, & monstrauit eum secundum o-
perationem indissimilem sui, auctoritatem & potestatem
eamdem inseparabilem habentem, atque adorationem
pari lege non discrepantem.

Nestorius.

Execrabilis hæretici Nestorii libro secundo, quem
scripsit * Epiphanius Myseos:

ANNO
CHRISTI
649.

Inconfusas custodimus naturas, non secundum substantiam arbitrio tantum copulatas. Propter quod earum vnam voluntatem, & operationem, & dominationem videmus, dignitatis æqualitate ostensas. Deus enim Verbum assumens quem prædestinavit hominẽ, per potestatis rationem ad eum non est secernitus propter præscitũ affectum.

Eiusdem ex eodem libro sermone quarto:

Non alius erat Deus Verbum, & alius in quo factus est homo: sed vna vtrorumque persona, dignitate & honore adoranda ex omni creatura, nullo modo aut tempore diffensione voluntatis aut tractatu diuisa.

Eiusdem ex epistola ad Alexandrum Hierapolitanum emissã:

Duarum naturarum vna est auctoritas, vna virtus, vna potentia, & vna persona secundum vnam dignitatem & eundem honorem.

Pauli diaconi Persæ Nestoriani de sermone iudicii:

Paulus Nestorianus.

Quoniam substantialiter Dei Verbi ad hominem, quem assumpsit, non est vnitio facta, non est vna natura effecta. Si autem vna natura facta non est, vna substantia vnus personæ Christi facta non est. Ergo secundum dignationem vnitio facta est, voluntate & similitudine mentis detenta, quatenus & differentia naturarum inconfusa ostendatur, & dignationis mysterium singulari voluntate probetur.

Themestii hæretici ad eos qui dicunt, pro eo quod vna est Deo decibilis operatio, omnium habuit scientiam humanitas eius: Vna existente simpliciter operatione in Christo, qualis quando quidem aut erit Deo decibilis, aut humanitatis digna? Nam vnum erat, qui operabatur in omnibus, incarnatum videlicet Dei Verbum.

Themestius hæreticus.

Eiusdem de satisfactione ad generalitatem monachorum exposita pro viginti capitulis:

Vnam quidem semper de toto dicimus operationem, tam in diuinis signis, & in his quæ humane operabantur a Christo.

Eiusdem de satisfactione facta secundum querelas nefandissimi: Vna namque aliter Christi scientia, quoniam & operatio. Nam vnum erat atque idem, qui cognoscebat & operabatur siue humana, seu Deo decibiliter.

Eiusdem ad Marcellum presbyterum, & Stephanum diaconum: Et in alia epistola, honorabiles patres, petiuimus vestram sanctitatem minime molestari contra nos, quoniam diximus vnam Christum eandemque habere scientiam seu operationem.

Eiusdem ad eosdem: De hoc quod scribitis sanctissimi sapius, quoniam vnam quidem oportet dicere Christi operationem, minime autem adiicere, eandemque, sapius quidem vobis satisfecisse dinoscor, sed & nunc eadem scribo.

Colluthus
hæreticus.

Colluthi ex rescriptis contra Themestium pro Theodosio: Huius sensus & beatissimus papa noster Theodosius, vnam Deo decibilem operationem in Christo asseruit, non ad differentiam eorum quæ perficiuntur, inspiciens, sed ipsam operariam virtutem innuens Saluatoris.

Iulianus
hæreticus
episcopus.

Iuliani hæretici quondam Halicarnassensis episcopi, de sermone contra Manichæos:

Si quis post ineffabilem & incircumscriptam vnitionem ausus fuerit dicere duas naturas, aut duas substantias, aut duas operationes, vtpote duas personas dicens, & duas subsistentias, anathematizetur.

Theodos.
hæreticus.

Theodosii hæretici Alexandria, de tomo ab eodem scripto Theodoræ Augustæ:

Reliquum est, vt vna sit operatio ex vtrisque deifica, quoniam vnus esse & eiusdem dicimus Deo decibilia omnia, atque irreprehensibiles passionem.

Item eiusdem: Vnam esse Deo dignam operationem compositi Christi secundum eius humanitatem, sancti & sapientes patres prædicauerunt.

Theodulus
Nestorianus.

Theoduli Nestoriani in secundo libro, quem scripsit de consonantia noui & veteris testamenti: Vna ergo dignitas imperatoris & imaginis, vna autem vtriusque operatio. & post paululum: Evidenter etiam inquit, & honorem regalem ab omnibus assumit, quia iam vna est dignitas imaginis & præstituentis eam. Deo autem vna est in ambobus operatio.

Colluthus.

Colluthi de satisfactione pro Theodosio hæretico: Facta vna est Christi voluntas, & aliquando quidem diuine, aliquando autem humane mouebatur. Sic enim, & non aliter, vna vnus scientia.

Seue-

ANNO
CHRISTI
649.

Seueri hæretici de conscriptis eius ad Ioannem hæreticum, quondam episcopum Alexandria:

Seuerus
hæreticus.

Secundum adiectionem & innouationem fidem definiuit Calchedonensis Synodus, & diuisit in duos vnum incarnatum & humanatum propter nos Deum Verbum, saluatorem nostri generis & redemptorem, in duabus naturis eum intelligi dicens, & earum naturarum operationes & proprietates post incircumscriptam ineffabilem vnitionem, & tomum Leonis Romanæ ecclesiæ præfulis in expositione propriæ definitionis prædicta Synodus amplexa est, columnam eum rectæ fidei appellans.

Carpit Synodum
Calchedonens.

Colluthi de satisfactione pro tomo Theodosii facta:

Colluthus.

De operatione sermo erat, o astutior oratorum, & in operationes versus. Vna est Christi operatio, o prudentissime, & non alia & alia, sed magis eadem.

Eiusdem de eadem satisfactione: Ita & non aliter de operatione quoque dicimus. Hæc namque indubitanter diuina est, utpote superans secundum patres: optime diuersa autem, quæ ex ea perficiuntur, diuina & humana, iuxta quod sumus edocti.

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Ex his qui dudum nobis relecti sunt, hæreticorum sermonibus, quos Cyrus & Sergius, Pyrrhus & Paulus consonanter amplexi sunt & confirmauerunt, apertius illa dogmatizantes, quæ in eorum conscriptis legimus, reprehenduntur, licet, ut dictum est, in deceptione simpliciorum hæc dixerunt esse pietatis dogmata: non utique pertimescentes blasphemiam, dum dicitur: *Væ qui dicunt malum bonum, & bonum malum. Væ qui ponunt tenebras lumen, & lumen tenebras: qui ponunt amarum dulce, & dulce amarum. Væ qui sapientes sunt in oculis suis, & coram semetipsis prudentes. Qui iustificant impium, & iustitiam a iusto auferunt. Propterea sicut comburitur stipula ante faciem ignis, radix ipsorum sicut fauilla erit, & flos eorum sicut puluis ascendet.* Nec enim voluerunt legem Domini sabaoth: & misit manum suam super eos, & percussit eos, sicut dicit magnus Isaias. Propter hæc igitur, quæ ab eis præsumpta sunt siue confusa, illud oportet dicere, quod ipse Dominus iterum dicit

Concil. Tom. 15.

Hh

1. Reg. 15.

per Samuelem prophetam : *Quoniam subsannastis verbum Domini, & subsannauit vos Dominus*, vt non valeatis esse episcopi catholicae ecclesiae. In aperto namque hi verbum fidei dominicae subsannauerunt, immutantes orthodoxam eius confessionem, quam probabiles catholicae ecclesiae patres, sanctaeque quinque Synodi consonanter praedicauerunt. Vnde sua consonantiae cum haereticis ostendentes plenam infidiam, properauerunt non solum eadem dicere, sed & similia cum illis agere. Nec enim dicere quae illi dicunt sufficit in approbatione perfecta consonantiae ipsorum, sed etiam contradicere quibus illi contradicere nituntur, & per eadem, neque per alia verba. Ideoque contentionem quam habent cum illis contra sanctos ac venerabiles patres, hi per sua studia declarauerunt, in propria echesi dicentes. Similiter autem & duarum operationum dictionem multos scandalizare, vtpote a nemine dictam sanctorum & praecipuorum catholicae ecclesiae mystagogorum. Sed & consequens erit, vt duos confiteamur volentes, contrarie adinuicem venientes: Deo quidem volente saluberrimam passionem explere, incarnatione autem in eo facta obuiam eunte ipsius voluntati & oppugnante: per hoc asserentes duas contrarias sibi voluntates introduci, quod impium est & extraneum Christiani dogmatis. Si enim insanus Nestorius duas voluntates dicere non praesumpsit, e contrario autem eandem voluntatem in duabus personis, quae ab eo finguntur, confessus est: quomodo possibile est orthodoxam confitentes fidem, duas eandemque contrarias voluntates in eo suscipere? Vnde sanctos patres in omnibus & in hoc sequentes, vnam voluntatem Domini nostri Iesu Christi verissimi Dei confitemur. Sed & in propria epistola Paulus Pyrrhi successor similiter ait: Propterea & vnam voluntatem Domini nostri Iesu Christi intelligimus, ne contrarietatem, aut differentiam voluntatum vni eidemque personae Domini nostri Iesu Christi applicemus, aut ipsum se expugnantem dogmatizemus, aut duos volentes introducamus. Sic enim euangelicam intelligamus lectionem, vbi dicitur:

Ioh. 6.

Non ut faciam voluntatem meam, sed eius qui me misit. Sed & in recusatione calicis non diuersam in vnum eundemque Christum & resultantem introducentes volun-

ANNO
CHRISTI
649.

ANNO
CHRISTI
649.

tatem, magis autem negatiue & non positiue hanc suscipiamus vocem. Non enim quasi eo existente, hoc verbum dictum est, sed ac si non est, vt peritissimus in dogmatibus theologus Gregorius ait: nec vtpote animata intellectualiter carne Verbi imprompta existente ad totius mundi salutiferam passionem, aut discordantem a patre, seu inhabitante sibi Verbo. Huius autem intellectus acribiosissimum expositorem & interpretatorem suscipiamus bis acutum spiritalem pugionem Cyrillum in quarto de anathematibus, contra quæ duodecim capitula oppositiue a Theodoreto conscripta sunt: similiter autem & Pyrrhus consonat his in epistola directa ab eo apostolicæ memoriæ Ioanni prædecessori nostro, dicens: Quoniam ego dico, non possunt duæ voluntates in vna persona atque in seipsa subsistere, sed per omnia resistunt sibi & repugnant re ipsa. Quia enim antea idem admirabilis doctor ait: Illius enim velle non erat contrarium Deo, quippe omne deificatum, vt ne fortassis aliqui suspicentur positiue fuisse dictum, hic apertius hoc ipsum declarauit dicens, ac si ab eo qui assumpsit, huiusmodi verbum fuisset. Non enim qui assumptus est. Ecce autem apertius, sicut dictum est, non solum similia sapuerunt, sed & per eadem verba, vel syllogistica stultitia sanctos patres nostros expugnauerunt, æmulationis ambitu, quam contra nos habent, iacula verborum contra theologos illicite mittentes, siue contra sanctam Dei catholicam & apostolicam ecclesiam. Hoc autem luculentius ostendamus & per comparationem alterutram vtriusque partis, quæ nobis in præsentia relectæ sunt, hoc est, præcessorum hæreticorum & auctorum nouitatis, ordinabiliter distinguentes ita:

Collatio
eorum quæ
ab hereticis
vtriusque
dicta
sunt.

Hæretici dixerunt: Qui duas dicit voluntates secundum eos, qui prius & nunc insistantur, aut vnum duos quosdam Christos introducit, a semet non solum naturaliter, sed etiam infestatiue distantes, aut certe seipsum expugnantem prædicat.

Et quidem auctores nouitatis dixerunt: Propterea vnam voluntatem dicimus, vt ne ipsum sibi repugnantem dogmatizemus, aut duos volentes introducamus.

Hæretici dixerunt: Sed non vnum quidem diuinum, aliud autem deificatum, secundum Cappadocem Gre-

Concil. Tom. 15.

Hh ij

gorium. Vbi enim dualitas, per omnia & diuisio.

Auctores nouitatis dixerunt: Vtpote minime posse habentes duas voluntates, in vna persona subsistere sibi, sed per omnia oppugnantes se, atque sibimet resistentes.

Hæretici dixerunt: Nec enim, quia magnus Athanasius voluntates dixit Christum ostendere tempore passionis, iam & duas voluntates eidem applicemus, & has sibimet repugnantes: sed cognoscamus vtpote de vno, vnam esse voluntatem Emmanuelis.

Auctores nouitatis dixerunt: Sed & in recufatione calicis non diuersam atque contrariam introducimus voluntatem. Propterea in omnibus, & in hoc sequentes sanctos patres, vnam voluntatem Domini confitemur.

Hæretici dixerunt: Proprietas autem in operationibus, de qua Leo Romanus præful dixit: Operatur enim vtraque natura cum alterius communione quod proprium est: non vtique ab orthodoxis in Christo proprietas nominabitur, quia non est in operationibus Christi affixa proprietas. Propterea anathematizamus Calchedonensem Synodum, sed & tomum Leonis, & eos qui dicunt aut dixerunt, in duabus naturis vnum Christum post vni-tionem, & sequenter earum operationes & proprietates.

Auctores nouitatis dixerunt: Similiter autem & duarum operationum vocem multos scandalizare, vtpote a nullo de sanctis & probabilibus ecclesiæ mystagogis dictam. Si quis igitur a præfenti despector prohibitarum fuerit effectus, hunc, si quidem episcopus, aut presbyter, vel diaconus fuerit, ab omni eum esse sacerdotali ministerio & officio suspensum decernimus. Si autem monachus aut laicus, de sancta communione separamus.

Hæretici dixerunt: Propterea & vnam eius scimus operationem in diuersis miraculis & passionibus, vnius eiusdemque naturæ procedentem.

Auctores nouitatis dixerunt: Vna operatione vnum eundemque Christum operari Deo decibilia & humana. Per hunc etenim pium intellectum Leo quoque Romanus præful intellexit & docuit, dicens: Operatur enim vtraque natura cum alterius communione. Ergo in vtrisque eadē & simili hæresi reperta, sed etiam contradictione

ANNO
CHRISTI
649.

sanctorum patrum, necesse est & simili eos increpatione percelli; imo magis maiore his atque asperiori: quoniam nec precedentium se hæreticorum ictibus emendati sunt, sed & amplius malum ex maligna mente conceptum concinnare ausi sunt, in deceptione simplicium dicentes, in omnibus sanctos patres, eosdem & in hoc sequi, & hæc esse sancti Calchedonensis Concilii dogmata, beati quoque Leonis, & omnium omnino sanctorum patrum & Synodorum: quod utique anteriores hæretici dicere nullatenus præsumpserunt, sed potius confessi sunt per contradictionem illorum, quia Gregorii quidem Cappadocis est dicere in Christo diuinam voluntatem & deificatam voluntatem; Athanasii autem duas voluntates, diuinam & humanam confiteri; & beati Leonis siue Calchedonensis Concilii duas prædicare proprietates & operationes, sicuti & naturas. Aduocati autem nouitatis & hoc ipsum dicere negauerunt, per falsitatem superantes præcessores suos hæreticos, quatenus per laudabilem vocem improbam eorum hæresim acceptabilem faciant, dum nimis reprehensibilis extat, & coram omnibus ut instabilis denudata. Quomodo namque possibile est, sicut aiunt, & sanctos patres sequi, & hæreticorum apertissime confiteri dictiones? perfecto dum nec vnam probabiliū patrum in eorum ecchlesiā ad fidei dicendam professionem suam vocem producere potuerunt: nisi tantummodo scelerosi Nestorii, vecordia similitudinem voluntatis concordantem, sibimet produxerunt, dicentes: Quomodo est possibile duas voluntates eos confiteri, Nestorio nullatenus præsumente hoc prædicare in duabus personis ab eo simulatis? Quapropter similiter in omnibus & in hoc sequentes eum, duas quidem dicere non præsumpserunt, vnam autem cum illo per similitudinem voluntatis confessi sunt voluntatem: & propterea simili cum eo merito *reatitudine innotati sunt.

Mendaces
hæretici.

Maximus sanctissimus episcopus Aquileiensis dixit:

Propheticus in eis impletur sine dubio sermo: *Confusi* Jerem. 20.
sunt nimis, quia non intellexerunt ignominias suas, quia in æternum non obliuiscuntur: maxime eo quod dicunt ex impe-

Hh iij

ritia, quoniam per dictionem duarum operationum, per omnia duæ voluntates sequuntur, contrarie sibi habentes. Si enim in operationibus nullam esse dixerunt contrarietatem, quomodo a minime contrariis operationibus voluntates contrarias colligere machinantur? Et iterum, quomodo operationes dicunt sequi voluntates, naturis autem nullatenus eas sequi confitentur, & propterea operationes quidem voluntarias esse iam denuntiant, per vtramque autem eiusdem naturam voluntarium Christum minime confitentur, sed sine voluntate secundum naturam eundem esse denuntiant? Verumtamen quomodo dicunt voluntates sequi operationes, vtrumne contra naturam* aut naturaliter? Si quidem contra naturam, peccatorem hominem, non enim incarnatum Deum Christum denuntiant esse, vtpote contra naturam voluntatem suam secundum sensum eorum habentem. Si autem naturaliter, vnum eundemque Christum esse compositam assèrunt naturam, pro eo, quod vnam in eum naturalem colligunt voluntatem, si vti que naturaliter operationem voluntatem sequi fatentur: ac per hoc aut diuisionem aut confusionem procul dubio eos confiteri necesse est: & diuisionem quidem, quia contra naturam est: confusionem autem, quia naturaliter sequi operationem voluntatem prædicant. Si autem neque naturaliter, neque contra naturam sequi dicunt operationem voluntatem, sine substantia, sicuti & insensibilem, proprium diuulgant sermonem. Quomodo autem naturalem differentiam voluntatum vnus eiusdemque impersonalem retorquent contradictionem eorum, quæ sibi contraria volunt personæ, per hoc quod commentantur & dicunt, vtpote Deo Verbo volente salutarem passionem explere, carne autem eius contradicente illius voluntati & resistente? vt ex hoc necesse sit duos contraria volentes introduci. Apertissime enim per hæc, quæ ab eisdem machinantur, suis laqueis irriti arguuntur. Per abnegationem enim personarum, quæ sibi contraria volunt, ignorauerunt ipsi confitentes eadem sibi volentes personas. Nam si ex contrarietate voluntatum contraria sibi volentes duas personas introducunt, iam necesse est eos & per consonantiam volun-

ANNO
CHRISTI
649.

tatum duas eadem sibi volentes introducere personas, quoniam aut consonantem, aut contradicentem verbo utique carnem dabunt, nisi cum Ario & Apollinare hanc sine anima omnino & immobilem esse denuntiant. Sed quoniam utpote vno existente Christo, qui vult & operatur, vnam eius operationem definiunt & voluntatem, ex hoc quod dicunt, quia volentis est voluntas, & operatio operantis: necesse iam habent, & utpote vno existente, qui vult & operatur, sancto Spiritu, ipsius substantiam, quæ sine initio est atque vnius deitatis, in tribus diuidere voluntatibus & operationibus, quod omnino nefandum est. Ignorauerunt enim, quoniam licet volentis est voluntas, & operantis operatio, sed non utique absolute volentis, sed naturaliter volentis; nec absolute operantis, sed naturaliter operantis: & hoc certum est, quia & ipsa appellatione ex natura operantis atque volentis, utramque habere dinoscitur voluntatem & operationem. Sic namque hominis voluntatem & operationem, humanam dicimus: angelicam autem angeli, & diuinam Dei. Propterea & utramque, diuinam dico & humanam, quoniam ipse Deus & homo est, ipsi tribuunt catholicæ ecclesiæ patres. Nec enim vlla ex hoc dissensio introducitur, sed vtriusque naturæ eiusdem perfectionem significat: neque dissensionis fomitem confessionem naturarum eius, aut naturalium voluntatum ipsius & operationum, sed tantum peccatum cognoscimus, de quo penitus naturaliter alienus & interemptor Dominus extans, & nostræ dissensionis liber fuit: quem in duos diuidentes contrarii, & ex ipsa re arguuntur, quam in vna voluntate, quæ ab eis dogmatizatur, in scripto proferunt, dicentes utpote in nullo tempore intellectualiter animata eiusdem carne, ex proprio impetu contrarie vnito ei substantialiter Deo Verbo, naturalem eius motionem habente, sed quando, & qualem, & quantum Deus Verbum volebat. Hoc enim dicentes, & Nestorii diuisionem superauerunt: quoniam Nestorius non quibusdam secundum sensum eorum nutibus, sed potius per meritum & auctoritatem æqualemque honorem assumpti a Verbo secundum eum hominis tam motionem & vnitionem asserbat: cum utique & omnes sancti & con-

Psalms. 15.

fessores diuinum nutum & voluntatem in vniuerso tempore secuti sunt per omnem suam naturalem ac spontaneam motionem, de quibus & dictum est: Omnes voluntates eius inter illos. Quomodo igitur hoc, quod & sanctis pertinet, vt non dicam omni creaturæ, quia omnia mihi & iussione Dei naturalem habent motionem temporaliter & cum mensura & specie, quæ ab ipso prudenter vnicuique, nec non apte definita, quasi vt magnum aliquod & super naturam applicare intellectualiter animato Domini corpori crediderunt, & ex hoc vnum in duos diuidunt Christum, vtpote carnem eius dicentes nutu ipsius naturalem suam facere motionem, & non vnum eundemque Christum, quomodo Deum naturaliter & hominem diuine pariterque humane motum sponte, diuina & humana absque qualibet dissonantia & diuisione naturaliter celebrantem? Sic etenim, secundum sanctorum patrum doctrinam, idem atque vnus Dominus Deus noster Iesus Christus pro omnibus quidem mori ex voluntate habuit, eo quod ita diuina eius natura volebat: & iterum ex voluntate non habuit, propter passiones crucis, & quantum carni congruebat, mortem recusans. Si igitur non pro contrarietate voluntatum, sed propter virtutem mysticæ confessionis in vno eodemque Christo velle & non velle venerabiles prædicant patres, vtpote eodem specialiter tam assumptionis seu dispensationis incontaminatæ ostendente rationem: & quidem assumptionis in hoc, quod vult suæ carnis naturam approbare, id est, hominem seipsum naturaliter factum fuisse, & propterea naturalem carnis partem sponte pro nostra salute suscipientem, quatenus ab eodem nos prouidentissime liberaret, sicuti & ab omni passione, videlicet vt expertus per omnia ad similitudinem nostram sine peccato: dispensationis autem in hoc, quod vult secundum patris eius & inenarrabile propositum deificare nostram naturam, pro eo quod passus est carne pro nobis. Qualis ergo vel quæ iam ex vtraque ratione dissensio contra Saluatorem ab antiquis & modernis hæreticis commentata est, euacuare conantibus magnum eius circa nos dispensationis mysterium? Et propterea non solum duas eiusdem voluntates refutare

Hebr. 4.

con-

ANNO
CHRISTI
649.

contendunt, sed & naturales eas esse recusant: quia per
dissensionem quidem numerum contradicunt, per ne-
cessitatem autem naturales eas dicere machinantur, ut-
pote omni naturali sub necessitate ab illis definito. Et si
hoc ita est, quomodo non & omnes naturales Saluatoris
nostri perimunt proprietates, sed & ipsam naturalem, id
est, substantialem naturarum eiusdem vnitionem, & na-
turalem eiusdem benignitatem, sed & fructum eius na-
turae? Voluntatis propositum similiter perimunt, utpote
omnibus naturalibus, secundum sensum eorum, sub ne-
cessitate ab eisdem patribus definitis. Sed & reprobat eos
rationabiliter beatus Cyrillus cum illis, qui iam ab eo-
dem sunt sapienter reprobat, satisfaciens eis pro tertio
capitulorum suorum, qui propter naturalem vnitionem
querulati sunt eum, & non velle ex hoc concinnant,
haec dicens: Quoniam autem ineptus nimis factus est ser-
mo eius, omnino difficile non est volentibus perpensare.
Dixit enim, quoniam per omnia & penitus quae natu-
rae sunt, necessitati legis subiacent: & in huius approba-
tione deduxit asserens, quia contra voluntatem esuriam
& sitim suscipimus, in hoc natura nos compellente, etsi
quisquam noluerit. Sed erat viri prudentis & limatum
habentis intellectum, super haec cetera quoque contem-
plari, quae videlicet merito ampliori congruunt rationi.
Aut non est verum, quia naturaliter rationalis est homo,
ergo contra voluntatem & ex necessitate rationalis est?
Quidnam, dic mihi, & omnium Deus non est naturali-
ter bonus, vita, lumen, sapientia, virtus? Ergo & ipse
contra voluntatem necessitate est, quae est. Sed ut arbi-
tror, ita intelligere velle, extremae vecordiae non est in-
cognitum. & iterum ad Hermen scribens, ait: Est nam-
que non sine voluntate, quae est naturaliter concurren-
tem habens naturae voluntatem, esse quae est. Sed & bea-
tus Augustinus in quinto libro contra Iulianum Pelagia-
num similiter ait: Numquid Iuliane, quando angelus aut
homo aliquid vult, non natura eorum aliquid vult? An-
gelus & homo naturae non sunt? Quis hoc dicturus est,
quia non sunt? Si ergo naturae sunt angelus & homo,
certum est, quia natura vult, quando angelus vult; & na-
tura vult, quod homo vult. Et iterum alibi in eodem li-

bro. Numquidnam Iuliane ab homine voluntas hominis non procedit? Quomodo autem ab homine procedit, si utique de natura eius non procedit, dum quando & ipse homo natura est? Ecce apertissime sanctorum patrum veneranda doctrina manifestavit nobis, quoniam velle naturæ est in eis, qui substantialiter velle a Domino percepisse noscuntur: & propterea voluntates naturales sunt, & omni necessitate carentes. Et quoniam aliter quam ita sapere, stultum esse definiunt patres, dum maxime illi iam, id est, antiqui & noui hæretici, minime naturalem esse dicentes voluntatem, quæ ab ipsis confiteatur, sed contra naturam eandem dogmatizant, peccatorem, ut dictum est, Dominum & Deum nostrum ex hoc commentantes, & propterea sanctorum patrum doctrinas aut apertius denegantes, aut stulte interpretantes, sine dubio conuincuntur. Sic etenim & Paulus quidem Constantinopolitanus antistes in propria epistola sancti Gregorii vocem fraudulenter adulterare studuit, ponens quidem e cælo descendere filium, quod utique theologice interpretatus doctor, hoc est, in diuina voluntate consubstantialis trinitatis: callide autem intellectum huius dictionis diripiens, & ubi dicit: *Pater, si potest fieri, transeat calix*: non ita interpretatum a Theologo, ille temere contra doctrinam eius, alterius vocem connectere studuit in peremptionem humanæ Saluatoris nostri voluntatis, id est, deificatæ secundum doctoris sententiam. Pyrrhus autem & ipse similiter deificatam voluntatem theologice accipiens, conditam esse voluntatem asseruit sanctæ & consubstantialis trinitatis, utpote secundum eos deificatam, ac per hoc iam & ipsam naturam; quod omnino impium est, & illorum imperitiæ argumentum; in paternis doctrinis sponte desipientes. Nam Theologus recusationem calicis non theologice secundum illos interpretatus est, sed consonanter omnibus sanctis patribus, & ipse in humana Saluatoris voluntate huiusmodi pie dictionem suscepit. Non enim pro alterius introductione, aut ignorantia causa iuxta commentum hæreticorum. Nec enim si possibile erat, aut non ignorare eum conuenit, aut pro voluntate introducere voluntatem, quoniam illius velle nihil erat

Math. 26.

ANNO
CHRISTI
649.

contrarium Deo, totum deificatum: sed in manifestatione verissimæ eius & perfectæ humanitatis hæc eadem assererat. Nam & laboravit, & esuriuit, atque sitiuit, & conturbatus est, & lacrymauit lege carnis. Tempore namque passionis huiusmodi nomina fatetur. Non enim inconuertibilem naturam & superiorem ab omni passione, sicut omnibus manifestum est. Ergo nec sibi, nec aliis patribus contradicens denominatus doctor, hic quidem nobis, alibi autem Saluatori recusationem studuit applicare: sed in omnibus sibi sanctisque patribus consonans, contrarietatem quidem euacuauit, deificatam autem prædicauit voluntatem, id est, humanam, sicut & diuinam & inconditam in incarnato Deo Verbo, & perfecte pro nobis humanato, utpote per simile similem expurgante, & per omnia sua, sicut ait, omnia sanante quæ naturæ nostræ sunt naturalia, secundum veram & misericordem mysterii traditionem: quam auertentes auctores nouitatis, ad hæreticas fabulas versi sunt, & a vera per eius expositionem errantes prædicationis doctrina.

Deus dedit sanctissimus episcopus insulæ Sardinia, dixit.

Ad perfectam redargutionem prædictorum hæreticorum, etiam nouitatis præsumptorum, oportet nos procul dubio sanctum Cyrillum denuo proferre in prædicto testimonio, id est, satisfactione, quæ pro quarto duodecim capitulorum eiusdem doctoris facta est, cum maxime interpretatorem & expositorem dicant eum existere pii intellectus in Christo Deo prædicatis dogmatibus. Dicit enim in eadē satisfactione contra querulantes eum, & dissensiones ei, magis autem dispensationis mysterio introducentes, pro eo quod omnes vni eidemque Deo Verbo incarnato euangelii voces tribuit hic apertius doctor. Sed & arbitratur aliquid prudentiæ & inexpugnabile dicere. Ait enim: Si Deo Verbum est, quid clamat: *Pater*, *si possibile est, transeat a me calix iste?* Primum quidem discordat a patre, sed & non recte recusat calicem bibere, cum & minime ignoraret, ait, quoniam mundo salus existeret passio ipsius. Ergo non sunt huiusmodi voces Dei Verbi voces. Sed audiet & a nobis, qui talibus profanis ducitur intentionibus: Ergo quia tibi videtur Dei

Verba Cyrilli contra Theodoretum. Matth. 26.

quidem Verbi huiusmodi esse voces negare, tantum autem eas formæ serui aptare putas, ne iterum in duos filios non diuidis vnum? Et cui de sapientibus hoc non apparet? Dicturus est namque fortassis quisquam tuas sequens, o ille, intentiones: Quoniam incredulum & vltra competentem rationem est, formam serui recusare passionem, & dissentientem videri a patre, atque a Verbo in eodem habitante. Sciebat enim passionem suam ad salutem fore his qui sub cælo sunt, & vitæ præparationem his qui morti subiugati sunt. Pro qua re oportebat eum, ait, videri & trepidatione superiorem, & diuinum nutum sequi properantem. Ideoque non sentis desipiens inaniter, quæ est igitur tanta prauitas cogitationum? Ego dico sine qualibet pigritia, quoniam parua quidem, quantum ad Dei Verbum pertinet, omnia humana existunt. Quæro autem exinanitionem cuius factam intelligamus, & quis hoc passus est sponte? Si enim, vt ipsi dicunt, serui forma, id est, quod ex femine David factum est, quomodo aut qualiter exinanitus est, si assumptus est a Deo? Si autem hoc, quod in forma & æqualitate Dei existens, Verbum seipsum exinanire dicitur, quomodo iterum aut qualiter exinanitus est, si recusat exinanitionem? Exinanitio autem Dei Verbi, quod vtique nescit pati immutationem, est aut agere & dicere quidquam de humanis propter dispensatiuam conuentionem, quam habuit cum carne. Sed & si factus est homo, mysterii ratio nullo modo in natura ipsius nocebit eum. Mansit enim quod erat, & in humanitate exinanitus propter vitam & mundi salutem. Ergo non duabus personis, sed vni Christo & Filio & Deo euangelicas & sanctorum apostolorum proponamus voces, & neque diuinam eius minorantes naturam & gloriam propter humana, neque negantes dispensationem, sed ipsius Verbi factam credentes, qui propter nos incarnatus est. Ecce igitur apertissime denominatus doctor hæreticam pestilentiam destruxit, hoc est, temerariam dissensionem voluntatum, quam contra Saluatorem nostrum colligere imperiti contendunt, profanas intentiones easdem appellans, & prauitatem malorum intellectuum. Vnde viriliter reprobans eos, & nullatenus penitus aut contra deitatem,

ANNO
CHRISTI
649.

aut contra humanitatem vnigeniti quamlibet dissensionem, vtpote hæreticam & condemnabilem, suscipiens, confirmat prudenter mysterii exinanitionem, per quam ipse qui in forma & similitudine Dei est Verbum consistens, nullatenus recusauit operari & dicere humana propter conuentionem quam habuit cum carne: pro quo ipsi vni & soli Christo ac Filio & Deo euangelicas sanctorumque apostolorum de eodem applicat voces, quoniam neque diuinam eius minuit naturam propter humana, neque propter diuina eius dispensationem denegat. Ergo secundantissimus ait Cyrillus: Euacuant illi exinanitionem vnigeniti Dei, & misericordem eius propter nos renuunt dispensationem, qui minime eidem Saluatori quomodo homini propter nos facto tribuunt voces, per quas dicit: *Pater, si potest fieri, transeat a me calix iste:* in approbatione Math. 26. perfectæ eius propter nos incarnationis, vtpote de nostris nihil penitus eodem recusante, omnia autem secundum veritatem naturaliter comprobante, ea videlicet, quæ in nostra essentia demonstrantur, absque tantummodo peccato: sed alio extra Saluatorem huiusmodi mysticæ orationis eius applicantes voces, & in interemptione ipsius, dissentientem eum asserunt, vtpote in eo hanc intelligere nolentes iuxta piam sanctorum patrum doctrinam. Factus namque est homo Dei Verbum, sicut ait denominatus doctor, non vt iterum, sicut Deus ante incarnationem agebat omnia, operetur & loquatur, sed multoties propter officium dispensationis cum carne loquatur quoque aliqua sicut homo. Hanc igitur habentes mysterii virtutem, quomodo non est inconueniens scandalizari, audientes fortassis humane loquente eo? Loquitur enim vt homo, loquitur autem & vt Deus; in vtrisque autem habens potestatem: non enim secundum hæreticos dissensionem. Et dicebat quidem humane: *Nunc anima mea turbatur:* diuine autem: *Potestatem habeo ponere eam, & iterum potestatem habeo resumere eam.* Iohan. 12. Iohan. 10. Potestatem habere ponere, & iterum resumere animam, Dei Verbi erat virtutis. Sic igitur quando dicit aliquid diuinum, cum homo factus est, non scandalizamur, sed consideramus vnitum carni Verbum: sic & quando loquitur aliquid vt homo, non scandalizemur, considerantes quia propter nos factus est ho-

mo, & congrua humanitati loquitur, quam propter nos suscepit cum omnibus eidem appertinentibus naturaliter. Proprium est autem humanitatis plangere, conturbari, anxari & recusare mortē, atque similia his pati. Quia igitur quam maxime quod assolet non per omnia voluntatis eius fuit, verumtamen propter salutem omnium & vitam, spontaneam fecit crucis passionem. Si enim non fecisset spontaneam, dum & nimis contra voluntatem erat pati, qualis iam intelligere occasio ut oraret & diceret: *Pater, si possibile est, transeat a me calix iste?* Intende enim, quomodo contra voluntatem est Saluatoris passio, quoniam per omnia & omnino oportebat eum pati propter bona quæ ex passione accedere noscuntur. Et ideo spontaneum hoc ipsum fecit propter nostram salutem. Nec enim increparet traditorem, utpote super omne malum excedentem, asserens quia melius illi erat prius non nasci. Sed neque dignū esse omnino supplicii arbitraretur aliquando suæ voluntatis ministrum, videlicet si eidem pati spontaneum esset. Quoniam autem ut culpantem vlciscitur, quomodo non est apertissimum, quia ultra voluntatē sustinet passionem? Sed quia semel factum est ex malitia Iudæorum, & ex caliditate diaboli exortum, propria virtute viam salutis & vitæ manifestavit hominibus. Et hæc quidem memoratus doctor. Veteres autem & noui hæretici, eiusdem doctoris prudentissimos sermones transgredientes, si quidem aliquid diuine audierint loquentem Saluatorem aut facientem, quasi non scandalizantur. Si autem naturaliter quidquam humanum audierint, sine dubio scandalizantur, minime considerantes quia factus est homo, & quæ humanitati congruunt, locutus est & perficiebat, quam videlicet propter nos suscepit cum omnibus inhærentibus ei naturaliter. Sed arbitrantur isti sapientiores se ostendere sanctorum patrum, & dicunt ex proprio errore, quia propter hoc factum est homo Dei Verbum, ut iterum quomodo tantum Deus ante incarnationem omnia agat & loquatur diuine, & nihil omnino humanum propter vtilitatem dispensationis carnis, tantumque in eorum phantasmate huius dispensationis positum esse mysterium, utpote nihil Verbo secundum nos loquente aut operante penitus: sed & si quid locutum est, aiunt, nos tantum simpliciter

Matth. 26.

Matth. 26.

ANNO
CHRISTI
649.

designat, non autem semetipsum essentialiter factum hominem demonstrat, cum permanet perenniter ac naturaliter Deus. Ergo si propter hoc, quod dicunt sancti patres in vtrisque habere Dominum & Deum nostrum potestatem, vt diuine pariterque humane operetur & loquatur, in approbatione vtriusque naturæ ex quibus consistit, & quia spontanea & contra voluntatem erat ei passio, dissensiones aduersus eum colligere properant in peremptione naturalium eius voluntatum & operationum, certum quia non solum incarnationis eius denegant mysterium, sed & diuinitatis eius excludunt rationem, iniustum eum per indiscretam increpationem cognoscentes, si vtique, quomodo & pater perhibuit, suarum voluntatum ministrum damnauit. Nec enim intellexerunt, in tenebris suæ nouitatis deambulantes, incarnati Dei mysteria: & propterea decepti in eorum dissensionibus corrupti sunt, & in necessitatibus suis absorpti sunt. Has enim dissensiones & necessitates in abnegatione quidem dispensationis, euacuationem autem paternæ doctrinæ insipienter construentes, diligentius ab eisdem patribus per nos successores eorum destructi sunt, vt in eis impleatur quod a beato Isaia prouidenter dictum est: *Stultus stulta loquetur, & cor eius vana intelliget, vt perficiat iniqua, & loquatur ad Dominum errorem.* Isa. 32. Sed quid faciet, ait post hæc, quando omnes illos Dominus Deus in iudicium adduxerit, vt discernat inter eos, de quibus impie gesserunt in eum?

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Quoniam prædictis viris, id est, auctoribus nouitatis conceptum est cor inaudiens & inobediens, iuxta quod scriptum est: *Declinauerunt & abierunt, & non dixerunt in cordibus suis: Timeamus Dominum Deum nostrum:* 1er. 5. annuntiare autem salutare eius, id est, Verbum incarnationis iubemur fiducialiter, & ideo necesse est nobis hoc facere per tubas spirituales, id est, sanctos venerabiles patres. Audiamus ergo iterum eundem beatum Cyrillum, hæc prudentissime prædicantem, vt nihil omnino negetur de naturæ nostræ vnitis in eo substantialibus proprietatibus, sed per omnia tentatum sponte propter nostram salu-

tem, absque tantummodo peccato, Dominū & Deum nostrum Iesum Christum. Dicit enim, vt audiuimus per lectionem, ita: Quoniam sicut minime mors destrueretur si non fuisset mortuus, ita in vnaquaque passione carnis intellige. Si enim non formidaret, non vtique libera natura a formidine facta fuisset. Si non esset contristatus, non liberaretur a tristitia, nec vnquam de his aliquando natura nostra secura fieri potuisset. Et in omnibus quæ secundum humanam naturam facta sunt, eandem rationem conseruans, inuenies carnis passiones in Christo motas fuisse, non vt obtineant sicuti & in nobis, sed vt motæ destruerentur per virtutem inhabitantis carni Verbi, in melius transmutata natura. Hanc igitur habente humanitate eius misericordem secundum venerabilium patrum doctrinam materiem, vt per hoc, quod passiones permittit, quæ sine vlla macula existūt, in se sponte moueri, has robustius destrueret, & nostram de his liberaret naturam, vtpote quæ non aliter posset liberari, nisi de his per passionem carnis sponte pro nobis experiretur; certum est, iuxta quod sapius diximus, quoniam dispensationis denegat Verbum, dissensionis illorum argumentatio, cum minime cōfitentur secundum sanctos patres, quia sicut per mortem mortē destruxit, ita & tristitia nostram tristitiam, & perturbatione atque timore timorē, & compendiose passionibus voluntariis omnes passiones nostræ naturæ. Sic etenim non solum hominē propter homines ostendebat se veraciter factum, per approbationem passionum nostræ naturæ, vnitam sibi substantialiter naturā demonstrans: sed & tentatori etiam ipsas passiones propriæ carnis in deceptione illius sponte proferebat, secundum theologum Gregorium, qui dixit: Nostras enim tentationes ad prouocationem tentantis pertulit, vt stultum tentatorem ostenderet. Oportebat enim per omnia illum decipi qui decepit, & comprimi per carnem, qui sub spe deitatis subneruare Adam in transgressionem demolitus est, vt condemnatio carnis per carnem solueretur mortificata morte. Quomodo enim per hominem mors introducta est, oportebat compassibiliter per incarnatum Deum, proprium figmentum per viscera misericordie non despicientem, vitam nostræ naturæ donari, quæ videlicet nulla morte destruitur, vtpote nostram in-

obe-

ANNO
CHRISTI
649.

obedientiam per suam obedientiam in se perimentem, quam humane pro nobis ipse qui incarnatus est, proprio ac naturali genitori, id est, Deo & patri offerens, & obediens ei factus vsque ad mortem, mortē autem crucis, fructū suæ gloriosæ obedientiæ expetebat ab ipso fieri nostræ naturæ, per semetipsum mediante eo & operante nostrā libertatem, id est, calicis transitū. Et propterea dicebat cum reuerentia salutarī: *Pater, si potest fieri, transeat a me calix iste*: *Philipp. 2.*
ex auditus pro sua reuerētia, dum & filius esset, sicut beatus Paulus apostolus ait, mortis transitum fecit, destruens eam per se & in se per veram eius secundum carnem ac venerādam resurrectionem, primogenitus factus ex mortuis, qui in mortuis liber consistit, vt noster liberator secundum veritatem ostendatur, qui in peccato mortificati sumus. Hæc enim erat voluntas Dei & patris, & ipsius vnigeniti filii, & sancti Spiritus, id est, vnus sine initio & naturaliter deitatis, quatenus per ipsum filium, qui nobis locutus est corporaliter, & propter nos, paternam vel diuinam eius voluntatem humane per obedientiam perficientem, calix a nobis, id est, pœna mortis ** saluatur*, destructa mortificatione a vita: pro qua re & omnia assumens & vnies sibi substantialiter, quæ sunt nostræ naturæ, sanauit, id est, carnem, animam, intellectum, operationem, voluntatem, per quas sponte Adam præceptum transgressus est: qui totus deliquit, & totus morte damnatus est, & propterea nihilo minus indigentem sanari ab ipso, qui nostram quidem creauit naturam, postmodum autem renouare dignatus est. Si enim dimidius culpasset Adam, iuxta quod theologus Gregorius ait, dimidius & assumptus est & saluatus. Si autem totus vnitus est, vtique totus vnitus est incarnato Deo, atque totus saluatus est. Igitur minime nobis inuideant pro salute perfecta aduocati dissensionis, neque ossa tantummodo & neruos, effigiē quoque hominis Saluatori adscribant. Nam si absque anima est humanitas eius, hoc & Ariani dicunt, vt in deitatem passionem reducant, & quomodo ipsa mouente corpus, eadem vtique & passiones sustinente. Si autem animatus est, si quidem sine intellectu, quomodo est homo? quia homo non est animal sine intellectu: atque necesse erit secundum figmentum quidem hominem eum esse, animam autem equi cuiusdam, aut bouis,

* forte
soluatur

siue alterius bruti animalis eum habere, & utique hoc erit quod saluator: ac per hoc deceptus sum ego a veritate, cum alius honoratur, & alius glorificatur. Si autem intellectualis & non sine intellectu est homo, intellectualis autem naturaliter per omnia & voluntarius est, fileant veraciter desipientes, & credant, quoniam hoc quod vnitum est Deo, hoc & saluatum est. Saluata est igitur assumpta ab incarnato Deo Verbo cum nostra natura nostræ quoque naturæ humana voluntas & operatio. Propterea & voluntarius atque operarius naturaliter idem extitit in vtraque, ex quibus & in quibus naturis consistit, nostræ salutis. Ideoque Saluatoris orationem minime in personalem diuisionem partiri præsumant, utpote Deo Verbo, sicut aiunt, salutarem volente passionem explere, carne autem eius contradicente ipsius voluntati, & dissentiente ab eo: Quoniam hæc hæreticæ vecordiæ sunt genuina, nostræ naturæ perfectione in Christo Deo minime admittentis. Ipse enim & vnus Dominus indiuisæ, inseparabiliter sine partitione volebat & nolebat, propter rationabiles nobis a sanctis patribus traditas prædicationes, cum quibus & hoc iterum pie nos docere noscuntur. Nam humiles & misericordes atque amatores Dei & quam maxime benignos, dum huc secundum possibilitatem imitari contendimus, per suam orationem nos ipsos perficiebat Dominus: & humiles quidem atque misericordes per hoc, quod & tentationes orationibus euitamus, parcentes utique persecutoribus, & nostram infirmitatem considerantes, iuxta ipsius Domini præceptum, qui ait: *Orate, ne intretis in tentationem.* & iterum: *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.* Amatores autem Dei ex hoc, quod obedire ei & prompte subiici desideramus, nullatenus autem resistere voluntatibus eius, in nobis misericorditer prærogatis, dum ei fuerit placitum pati nos ad veram confessionem pietatis, quæ in ipso est. Horum namque factus est nobis exemplum ipse, qui est naturaliter auctor vitæ Dominus Deus noster Iesus Christus, per hoc quod sponte passus est carne pro nobis: in quem peccantes illi, per propria dogmata redarguuntur, quoniam voluntas malorum, sicut beatus Isaias ait, *iniqua consiliabitur*, corrumpere sanos sermones fidei verbis iniquis. Pii autem sapienter consiliati sunt, & hoc consilium manet in æternum.

Matth. 26.

Isa. 31.

ANNO
CHRISTI
649.*Sancta Synodus dixit:*

Licet auctores nouitatis, vt iam nobis ex omnibus approbatum est, vtpote non solum sermonibus eorum ab inuicem confusis, sed & hæreticorum doctrinis per omnia consonantibus eis, necnon paternis ac synodalibus prædicationibus catholicæ ecclesiæ ab eis extraneatis, non intellexerunt omnino, sicut per propheticum vaticinium dictum est, quoniam obscurati sunt, ne videant oculis *Isa. 6.* suis, & intelligant cordibus suis venerabilium patrum nostrorum sana decreta & definitiones, quas posuerunt in conseruatione orthodoxæ fidei. Sed & nos corde credentes in iustitiam, ore autem confitentes in salutem, consonanter & absque vlla nouitate, sicut ab eis percepimus, *Rom. 10.* ita intransgressibiliter credimus vnum eundemque filium Dominum nostrum & Deum Iesum Christum, perfectum eundem in deitate, & eundem perfectum in humanitate, Deum vere, & hominem vere eundem, ex anima rationali & corpore, consubstantiali patri secundum deitatem, & consubstantiali nobis eundem secundum humanitatem, per omnia nobis similem absque peccato: ante sæcula quidem de patre genitum secundum deitatem, in nouissimis diebus autem eundem propter nostram salutem ex Maria virgine Dei genitrice secundum humanitatem, vnum eundemque Christum filium Dominum vnigenitum, in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indiuisè, inseparabiliter, agnoscendum, nusquam sublata differentia naturarum propter vnitionem, magisque salua indiminate proprietate vtriusque naturæ, & in vnã personam atque subsistentiã concurrente: non in duas personas partitũ atque diuisum, sed vnum & eundem filium vnigenitum, Deum Verbum, Dominũ Iesum Christum, & duas eiusdem sicuti naturas vnitas inconfuse, indiuisè, ita & duas naturales volũtates, diuinam & humanam, & duas naturales operationes, diuinam & humanam, in approbatione perfecta & indiminuta, eundẽ veraciter esse perfectum Deum, & hominem perfectum secundum veritatem, eundem atque vnum Dominum nostrum & Deum Iesum Christum, vtpote volentem & operantẽ diuine & humane nostrã salutem, sicut superius propheta de

Concil. Tom. 15.

Kk ij

eo, & ipse Dominus noster Iesus Christus docuit nos, atque sanctorum patrum tradidit symbolum, & generaliter omnes sanctæ & vniuersales Synodi, & omnis probabili-
 ANNO CHRISTI 649.

CANONES.

I.

Canones
viginti Cō-
ciliū Latera-
nenfis sub
Martino
primo, sub
anathema-
te recipien-
di.

Si quis secundum sanctos patres non confitetur proprie & veraciter Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, trinitatem in vnitatem, & vnitatem in trinitate, hoc est, vnum Deum in tribus subsistentiis consubstantialibus & æqualis gloriæ, vnam eandemque trium deitatem, naturam, substantiam, virtutem, potentiam, regnum, imperium, voluntatem, operationem, inconditam, sine initio, incomprehensibilem, immutabilem, creatricem omnium & protectricem, condemnatus sit.

II.

Si quis secundum sanctos patres non confitetur proprie & secundum veritatem ipsum vnum sanctæ & consubstantialis & venerandæ trinitatis Deum Verbum e cælo descendisse, & incarnatum ex Spiritu sancto & Maria semper virgine, & hominem factum, crucifixum carne, propter nos sponte passum sepultumque, & resurrexisse tertia die, & ascendisse in cælos, atque sedentem in dextera patris, & venturum iterum cum gloria paterna cum assumpta ab eo atque animata intellectualiter carne eius, iudicare viuos & mortuos, condemnatus sit.

III.

Si quis secundum sanctos patres non confitetur